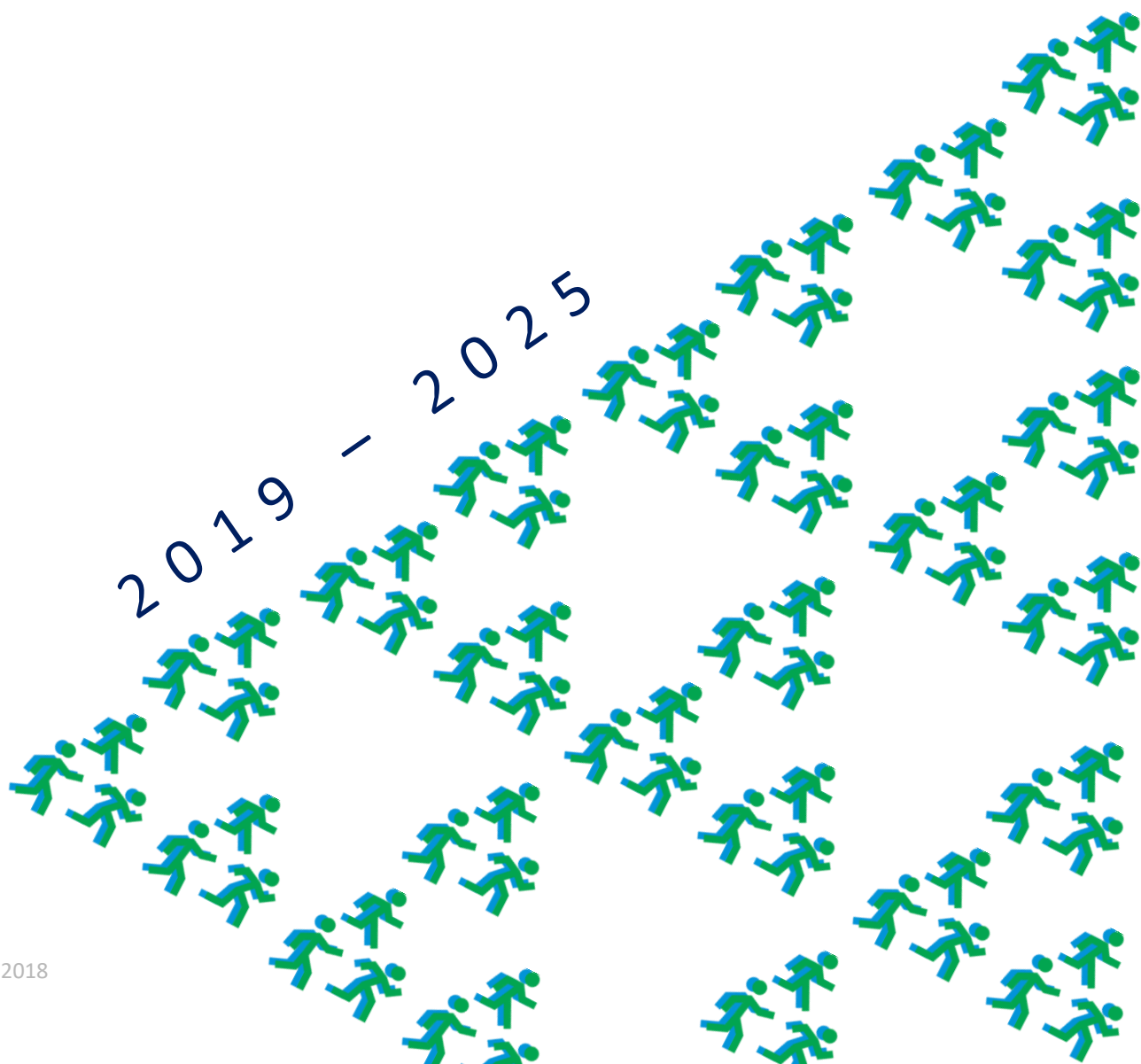

PLÁN ROZVOJE SPORTU PRO MĚSTO NÁCHOD

Objednatel:

Město Náchod

Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu

Masarykovo náměstí 40, Náchod

PSČ: 547 01

IČO: 00272868

Kontaktní osoba: Mgr. Jan Špaček

Email: j.spacek@mestonachod.cz

Zhotovitel:

Mgr. Jakub Popelka, Ph.D.

Pionýrů 519, Komárov

PSČ: 267 62

IČO: 76413195

www.lokalsport.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán rozvoje sportu pro město Náchod je aktivitou projektu **Zefektivní činnosti a služeb ve veřejné správě v Náchodě** podpořeného pod registračním číslem CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007433. Projekt je spolufinancován z Evropské unie – Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Poděkování

Na realizaci *Plánu rozvoje sportu pro město Náchod* se podílela celá řada lokálních aktérů v oblasti sportu, kterým patří naše poděkování. Děkujeme respondentům dotazníkových šetření, která byla uskutečněna mezi dospělou populací města a v náchodských školách. V této souvislosti je třeba poděkovat ředitelům základních, středních škol a všem pedagogům, kteří nám umožnili distribuovat dotazník mezi žáky.

Za spolupráci při realizaci děkujeme zaměstnancům městského úřadu a představitelům organizací zřizovaných městem. V průběhu šetření bylo dále uskutečněno více než 40 individuálních rozhovorů se zástupci města a jeho organizací, okresního sdružení České unie sportu, sportovních spolků, spolků působících v oblasti sociálních služeb a představiteli sportovních zařízení a služeb napříč různými sektory. Plán tak vychází nejen z výsledků dílčích analýz na straně nabídky a poptávky a trendů sportovní participace obyvatel, ale rovněž ze skutečných potřeb formulovaných aktéry sportovního hnutí v Náchodě.

Obsah

ÚVODNÍ ČÁST	5
ÚVOD	6
Použité zkratky	7
Přístupy a metodika zpracování	8
Rozsah působnosti dokumentu	9
Legislativní rámec	9
Sport a Evropská unie	10
OPODSTATNĚNÍ VEŘEJNÉ PODPORY SPORTU	11
Společenská role sportu	11
ANALYTICKÁ ČÁST	12
SPORTOVNÍ AKTIVITY ČESKÉ POPULACE	13
Sport ve strategických dokumentech ČR	13
Sportovní účast dětí a mládeže	14
Sportovní účast dospělých obyvatel	15
<i>Sportovní účast v ČR – shrnutí</i>	17
MĚSTO NÁCHOD A SPORT	18
Základní charakteristiky území	18
Historické hledisko rozvoje sportu v Náchodě	20
Sport ve strategických dokumentech kraje	21
Strategické dokumenty města a sport	23
<i>Sport v Náchodě a strategické dokumenty – shrnutí</i>	25
ANALÝZA AKTÉRŮ	26
FINANCOVÁNÍ SPORTU	30
Principy financování sportu v Náchodě	30
Vývojová analýza financování sportu	31
Komparace financování sportu s dalšími městy	33
<i>Financování sportu – shrnutí</i>	35
SPORTOVNÍ ÚČAST OBYVATEL NÁCHODA	36
Sportovní účast mládeže	36
Sportovní účast dospělých obyvatel města Náchoda	40
<i>Sportovní účast v Náchodě – shrnutí</i>	43
SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA	44
Sportovní zařízení v majetku města	44
Sportovní zařízení škol	51
Sportovní zařízení spolků	54
<i>Sportovní infrastruktura města – shrnutí</i>	55
NÁVRHOVÁ A IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	56
SWOT Analýza	57
Vize rozvoje sportu v Náchodě	59
Plán rozvoje sportu v Náchodě	60
Projektové listy – přehled opatření	62
Implementace plánu	66

ÚVODNÍ ČÁST

ÚVOD

Město Náchod má bohatou sportovní tradici jak na úrovni kolektivních, tak individuálních sportů. V současnosti reprezentují Náchod různá odvětví sportu na regionální, celostátní i mezinárodní úrovni. Právě široká základna spolkového sektoru, zastoupení různých sportovních odvětví a zdravá konkurence mezi sportovními spolky je spolu s neorganizovanými aktivitami obyvatel Náchoda a jeho okolí jedním z hlavních východisek pro zpracování *Plánu rozvoje sportu pro město Náchod*, který byl realizován v souladu se zákonem č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, v platném znění.

O významné pozici sportu v Náchodě dále svědčí jeho ukotvení na úrovni městského úřadu, stabilní a relativně vysoká finanční podpora spolků či skutečnost, že město bylo v roce 2013 titulováno Evropským městem sportu.¹ Náchod je také, vzhledem ke své sportovní infrastruktuře, přirozeným spádovým centrem sportu pro okolní obce a města. Město je dále součástí turistické oblasti Kladské pomezí a nezanedbatelný význam z hlediska rozvoje sportu nabízí potenciál přeshraniční spolupráce – východní hranice katastru města je zároveň státní hranicí s Polskou republikou.

Plán vychází nejen z výše uvedených východisek, ale zejména z původního šetření stavu sportovní nabídky, analýzy účasti a potřeb dospělých obyvatel města, žáků základních a středních škol. Součástí analytické části je také vývojová analýza financování sportu a komparace podpory sportu s dalšími městy. Výrazný vliv na formulování samotného plánu rozvoje sportu mělo více než 40 individuálních rozhovorů s lokálními aktéry rozvoje sportu napříč různými organizacemi. Dokument zároveň reflektuje současné demografické trendy a charakter sportovních aktivit české populace.

Rozvojem sportu je tak v rámci předkládaného dokumentu chápáno široké spektrum organizovaných i neorganizovaných aktivit – od společenské úlohy diváckého sportu, přes organizovaný sport mládeže a dospělých, až po individuální, formální i neformální pohybové aktivity obyvatel města, spádové oblasti a návštěvníků města Náchoda. Předpokladem je také využití rozvojového potenciálu sportu v dalších příbuzných oblastech, zejména v cestovním ruchu, dopravě či školství.

¹ <http://aceseeurope.eu>

Použité zkratky

BV	Běžné výdaje
B+R	(Bike and ride) forma kombinované přepravy s návazností cyklistické dopravy na veřejnou hromadnou dopravu
CR	Cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad
ČUS Náchodsko	OS ČUS Náchod, z.s.
ČUS	Česká unie sportu, z.s.
DSO Kladská stezka	Dobrovolný svazek obcí Kladská stezka
I	Investice
IO	Investiční opatření
IROP	Integrovaný regionální operační program
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHK	Královéhradecký kraj
KSN	Kulturní a sportovní nadace města Náchoda
MIC	Městské informační centrum Náchod
MP	Městská policie
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MÚN	Městský úřad Náchod
NNO	Nestátní nezisková organizace
NO	Neinvestiční opatření
OKSC	Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu
OIR	Odbor investic a rozvoje města
OP	Operační program
ORP	Obvod obce s rozšířenou působností
OSMF	Odbor správy majetku a financování
OSVŠ	Odbor sociálních věcí a školství
P	Priorita
PČR	Policie České republiky
PD	Projektová dokumentace
R/O	Rozvoj/Opravy
RMN	Rada města Náchoda
SI	Sportovní infrastruktura
SK	Sportovní klub
SŠ	Střední škola
SVČD	Středisko volného času Děčko
SZ	Sportovní zařízení
SZMN	Sportovní zařízení města Náchoda, příspěvková organizace
TV	Tělovýchova
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZMN	Zastupitelstvo města Náchoda
ZŠ	Základní škola
ŽS	Životní styl

Přístupy a metodika zpracování

Přístup ke zpracování

Pro zpracování byl zvolen *U-plan system*, přístup uplatňovaný pro tvorbu strategických dokumentů v oblasti sportu, turismu či volného času. Jak naznačuje název, princip je založen na participativním přístupu, kdy analýza vychází od samotných občanů, lokálních aktérů a dílčích šetření v terénu.

Časový rámeček dokumentu

Plán rozvoje sportu pro město Náchod je navržen jako střednědobý strategický dokument do roku 2025, některá investiční opatření mohou však svým rozsahem mohou překročit tento rámeček.

Harmonogram realizace

Realizace probíhala od května 2018 do října 2018. Nejprve byla shromážděna data pro analýzu financování sportu, následně byla uskutečněna dotazníková šetření jak na úrovni škol, tak mezi dospělou populací. V červnu a červenci bylo realizováno terénní šetření za účelem zmapování sportovní infrastruktury města. Průběžně bylo uskutečněno více než 40 rozhovorů s představiteli sportovního hnutí. Během září a října došlo k syntéze poznatků, následně byla formulována vize rozvoje sportu v Náchodě, od níž se odvíjejí základní pilíře rozvoje sportu, priority a opatření.

Jak se orientovat v textu

Úvodní část má metodicko-teoretický charakter. Popsány jsou zdroje dat, přístupy k realizaci, metody a techniky pro sběr a analýzu, včetně časového harmonogramu. Navazující část vymezuje opodstatnění veřejné podpory sportu a jeho společenskou roli, včetně jeho ukotvení v kontextu EU a platné legislativní úpravy ČR. Analytická část navazuje na část úvodní, předmětem zájmu jsou data o sportovní účasti české populace a strategické dokumenty kraje a města. Vymezení aktérů poskytuje platformu pro návrhovou část. Předmětem analýzy financování jsou finanční toky z rozpočtu města na podporu sportu, jak v rámci dotací, tak prostřednictvím provozních výdajů a investic do infrastruktury. Komparace financování sportu s dalšími městy zasazuje výsledky do širšího kontextu. Záměrem dalších fází je porovnat vztah nabídky a poptávky. Návrhová část shrnuje výsledky analýz a formuluje hlavní poznatky jako východiska formulace samotného plánu. Navržena je vize rozvoje sportu v Náchodě, vymezeny jsou základní pilíře a v jejich rámci jsou formulovány priority a opatření. Ta by měla být hlavním nástrojem implementace.

Zdroje dat

Primární zdroje dat

Primární data byla určena právě pro potřeby realizace Plánu rozvoje sportu města Náchod. Data byla získávána zejména pomocí následujících nástrojů:

- dotazník žákům a studentům náchodských škol
- dotazník dospělým občanům města
- rozhovory se zástupci sportovních organizací, vedením města a dalšími aktéry sportovního hnutí
- rozhovory s provozovateli sportovních zařízení a služeb
- terénní šetření na území města

Sekundární zdroje dat

Sekundární zdroje dat byly využity zejména jako kontextová data k primárním zdrojům. Hlavními zdroji byly strategické dokumenty kraje a města, dále veřejně dostupné rozpočty či závěrečné účty města Náchoda a dalších měst, která byla součástí analýzy. Nad rámec výše uvedených dokumentů byly požitý také následující zdroje dat:

- veřejně dostupné statistiky Českého statistického úřadu
- podklady poskytnuté městským úřadem a ČUS Náchodsko
- webové stránky města, sportovních a dalších lokálních organizací
- výsledky šetření Eurobarometer 2017
- studie Zdraví dětí 2016
- Physical Activity Guidelines (Pokyny EU)
- strategie MŠMT Sport 2025 (2016)

Rozsah působnosti dokumentu

Cílem této části je vymezit pojetí sportu tak, aby bylo zřejmé, do jakých oblastí dokument zasahuje – co vše je předmětem zájmu plánu rozvoje sportu.

Definice sportu

K vymezení termínu sport byla použita definice Rady Evropy, která reflektuje jeho široké pojetí. Sportem tak jsou myšleny „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních“.

Dimenze sportu

Sport lze dále rozdělit na **formální** (respektující uznávaná pravidla jednotlivých sportů, včetně tréninkové činnosti), který může být realizován jak **organizovaně** v oficiálních sportovních soutěžích, tak **neorganizovaně**, při dodržování základních pravidel či principů hry (např. tenisový či fotbalový zápas neorganizovaných jednotlivců a skupin, amatérské ligy atp.). **Neformálními** sportovními aktivitami budeme rozumět další pravidelné i spontánní aktivity, jako je například běh, cyklovýlety, plavání, turistika, in-line bruslení, skateboarding a další obdobné činnosti.

Výše uvedené dimenze sportu jsou považovány za součást volného času, dokument se však dotýká také sportu v rámci hodin tělesné výchovy ve školách a sportu jako prostředku dopravy (zejména cyklistiky, in-line bruslení). Plán rozvoje sportu dále chápe sport jako nástroj veřejné správy pro realizaci dalších, se sportem přímo nesouvisejících záměrů, zejména v oblasti cestovního ruchu.

Legislativní rámec

Tato část vymezuje ukotvení sportu v platné legislativní úpravě, lze ji tak chápat jako jakési mantinely tvorby *Plánu*. Roli obcí při podpoře sportu explicitně vymezuje zákon o podpoře sportu v platném znění. Zákon vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšné činnosti a stanovuje mimo jiné úkoly a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.

§ 6 zákona vymezuje úkoly obcí následovně:

- 1) Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména
 - a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
 - b) zabezpečují přípravu sportovních talentů včetně zdravotně postižených občanů,
 - c) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
 - d) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
 - e) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.
- 2) Obec zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění. § 6 pak definuje jeho obsah:

Plán rozvoje sportu v obci nebo kraji obsahuje zejména vymezení oblastí podpory sportu, stanovení priorit v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce nebo kraje. Součástí plánu je také určení prostředků z rozpočtu obce nebo kraje, které jsou nezbytné k naplnění plánu.

Z hlediska poskytování dotací z rozpočtu či provozování sportovních zařízení jsou zásadní legislativní úpravou zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění a zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, v platném znění.

K dalším relevantním právním normám patří zejména:

- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole),
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění.

Sport a Evropská unie

Strategické dokumenty EU a úloha města v oblasti sportu

Evropská unie vydala dokument *Physical Activity Guidelines* (dále jen *Pokyny EU*), který, mimo jiné, vymezuje úlohu samospráv při podpoře sportu. Záměrem sportovní politiky samospráv by mělo být dle tohoto dokumentu zvyšování účasti ve sportu všech skupin obyvatel. Předpokladem je efektivní provoz sportovišť s eliminováním bariér vstupu, financování jejich výstavby, rekonstrukce, modernizace a údržby, včetně využití volně přístupných ploch pro neformální aktivity. Za tímto účelem by dle požadavků EU měly být určeny potřebné zdroje a definováni klíčoví aktéři rozvoje sportu.

EU dále vymezuje opatření, která mají obce a města provádět k zajištění výše definovaných cílů:

- vypracovat soupis všech sportovních a rekreačních zařízení a v případě potřeby je rozšiřovat, eventuálně společně se sportovními organizacemi,
- zabezpečit snadno dostupná sportovní zařízení v místě bydliště pro obyvatele různých lokalit (infrastruktura a veřejná doprava),
- zabezpečit přístup do sportovních zařízení pro všechny občany s ohledem na rovnost pohlaví a na rovné příležitosti pro každého,
- podporovat účast ve sportu a společenské vztahy prostřednictvím místních kampaní, například specifických sportovních akcí a různých alternativ k organizovanému sportu,
- organizovat atraktivní akce a aktivity pro všechny obyvatele za účelem vytváření návyků k pravidelné pohybové aktivitě,
- pomáhat sportovním organizacím při vytváření a provádění projektů zaměřených na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu obyvatel se sedavým způsobem života,

rozvíjet partnerství s univerzitami a odborníky z odvětví zdravotnictví s cílem poskytovat podporu, poradenství a doporučení adekvátní pohybové aktivity, se zaměřením na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu u skupin obyvatelstva se sedavým způsobem života.

OPODSTATNĚNÍ VEŘEJNÉ PODPORY SPORTU

Jedním z důvodů podpory sportu veřejným sektorem je dle ekonomických teorií *sociální spravedlnost* a *společenská efektivnost*, které vyplývají především z *tržních selhání*, neboť trh samotný nemusí reflektovat veškeré společenské přínosy sportu.² Měla by to být tedy právě veřejná správa, která bude tato selhání eliminovat. Nicméně také na straně veřejné správy existují omezení, tzv. *selhání veřejné správy*. Ta vyplývají zejména z nízké flexibility, složitosti řízení nebo realizace osobních či politických zájmů. Záměrem plánu je proto předcházet výše uvedeným selháním a maximalizovat společenskou efektivnost alokovaných zdrojů do oblasti sportu.

Společenská role sportu

Zdravotní hledisko

Zdravotní přínosy sportu jsou nejčastějším argumentem pro jeho veřejnou podporu. Sedavý životní styl obyvatel je rizikovým faktorem rozvoje chronických nemocí, včetně kardiovaskulárních chorob, navíc existuje spojitost mezi pohybovou aktivitou a průměrnou délkou života. Lidé se sedavým způsobem života, kteří začali vést pohybově aktivnější život, uvádějí, že se cítí lépe a těší se vyšší kvalitě života.

Pohybová aktivita je spojena také s psychologickými přínosy – sport zlepšuje kontrolu nad příznaky úzkosti a deprese, poskytuje příležitost k sebevýchování, budování sebevědomí, sociální interakci a integraci. WHO dále uvádí, že sportující mladí lidé snáze adaptují zdravé návyky (např. vyhýbají se tabáku, alkoholu a užívání drog) a prokazují také lepší výkony ve škole.

Sociální inkluze, exkluze a sport

Sociální inkluze – začleňování – ve sportu je často spojeno se samotným opodstatněním veřejné podpory sportu, přičemž sport je chápán jako meritní (veřejně prospěšný) statek. Problematika sociální exkluze (vyloučení) a inkluze ve sportu nejčastěji souvisí se třemi společenskými jevy:

- a) s neúčastí (nižší účastí) určitých skupin obyvatel ve sportu (sport jako cíl inkluze),
- b) s rozdílnými sportovními podmínkami pro různé skupiny obyvatel (sport jako cíl inkluze),
- c) se sociálně vyloučenými lokalitami nebo skupinami obyvatel (sport jako nástroj inkluze).

Sport je dále prostředkem k posilování vazeb mezi občany. Prostřednictvím sportu dochází k pravidelné interakci obyvatel, k jejich komunikaci i mimo prostředí sportu, čímž jsou dále utužovány vzájemné vztahy. Na základě zkušeností z aktivního sportování a respektování sportovních pravidel si lidé osvojují obecné principy férového jednání. Pomocí sportu je dále posilován pocit hrdosti či sounáležitosti se samotným městem a jeho prostředím.

Cestovní ruch a sport, rozvojová dimenze sportu

Sport lze využít jako nástroj rozvoje města, například využitím přítomnosti diváckých sportů, realizací turisticky atraktivní sportovní infrastruktury, využitím specifického podnebí či krajiny, nebo pořádáním programů a akcí nadregionálního či mezinárodního významu. Tím se dále zvyšuje povědomí o městu u potenciálních návštěvníků, vysoká účast přináší městu další benefity, včetně návyků k pravidelné sportovní účasti obyvatel. Sport také slouží k iniciování různých forem partnerství napříč sektory

V případě realizace nové sportovní infrastruktury se z vyloučených nebo zanedbávaných lokalit mohou s využitím sportu stát místa, která budou přitahovat nejen místní obyvatele, ale v mnoha případech mají potenciál stát se také nástrojem/cílem cestovního ruchu. Zvláště v souvislosti se současnými trendy ve sportu, kdy lidé často využívají přirozených přírodních podmínek, lze za relativně nízké náklady revitalizovat lokality právě pro potřeby sportovních a volnočasových aktivit, které odpovídají požadavkům různých skupin obyvatel.

² V českém prostředí bývá častěji užíván termín veřejné prospěšnosti, viz také zákon o podpoře sportu na str. 9.

ANALYTICKÁ ČÁST

SPORTOVNÍ AKTIVITY ČESKÉ POPULACE

Následující text lze rozdělit na tři části. První část se zabývá strategickým přístupem státu k podpoře sportu, druhá a třetí část pak prezentují současné poznatky a trendy sportovní účasti českých dětí a mládeže, resp. dospělých obyvatel ČR.

Sport ve strategických dokumentech ČR

Sportovní strategie ČR (Sport 2025)

Sport 2025 je strategickým dokumentem schváleným vládou v červnu 2016. Koncepce prezentuje „směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplnění“. *Předpokladem je návaznost tohoto dokumentu právě na plány rozvoje sportu na úrovni obcí a měst.*

Cílem koncepce je „zlepšit podmínky pro sport a státní reprezentaci ČR tak, aby odpovídaly významu sportu pro společnost i jednotlivce, respektovaly tradici i sportovní politiku EU“.

Sport 2025 je postaven na následujících hodnotových pilířích společenských aspektů sportu:

- 1) sport je jedním z nástrojů socializace člověka a rozvoje společenských vztahů
- 2) sport a prevence zdraví
- 3) sport jako prostředek seberealizace
- 4) sportovec jako samostatná sebevědomá osobnost
- 5) státní reprezentace jako prostředek posilování vlastenectví, národní hrdosti a mezinárodní prestiže

Koncepce dále definuje horizontální priority, které by „měly být zohledněny mimo jiné při tvorbě strategických záměrů samospráv“. Jedná se o následující priority:

- a) zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže
- b) zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže
- c) zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti
- d) snižovat ekonomickou spoluúčasť rodin ve sportu
- e) transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu
- f) aktivní boj proti negativním jevům ve sportu
- g) rovné příležitosti
- h) meziresortní a mezisektorový přístup
- i) spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv
- j) zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv
- k) podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti

Dokument vymezuje dále strategické oblasti, v jejichž kontextu jsou definovány strategické cíle:

Oblast 1 - Rozvoj sportu pro všechny

Podporovat rozvoj sportovních klubů, tělovýchovných a tělocvičných jednot

Posilovat roli regionálních a místních sportovních center

Vytvářet podmínky pro zvyšování členské základny v organizovaném sportu

Podporovat masové propagačně-motivační sportovní akce

Vytvářet podmínky pro využití integrač. potenciálu sportu pro všechny soc. skupiny dětí a mládeže

Vytvářet podmínky pro využití sportu pro rozvoj komunitního života, a to zejména na lokální úrovni

Oblast 2 - Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců

Zvyšovat povědomí o sportovních odvětvích u dětí

Rozvíjet výkonnostní sport mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace

Podporovat výkonnostní sport dospělých

Oblast 3 - Rozvoj školního a univerzitního sportu

Navyšovat počty hodin pohybových aktivit ve školním prostředí a rozvoj programu školních SK

Inovovat systém školních sportovních soutěží

Rozšiřovat organizovanou nabídku volnočasových sportovních aktivit pro studenty

Stabilizovat a rozšiřovat systém sportovních soutěží univerzitního sportu přístupného všem studentům

Oblast 4 - Odbornost ve sportu

Vybudovat sportovní výzkumné centrum a zajistit přenos poznatků do praxe

Inovovat systém vzdělávání odborníků ve sportu

Posílit odborné vedení dětí

Oblast 5 - Obnova a budování sportovních zařízení

Obnovovat a rozvíjet sportovní zařízení SK/TJ

Obnovovat a rozvíjet školní sportovní infrastruktury

Rozvíjet univerzitní sportovní areály

Vybudovat strategickou SI pro státní repre a reg. tréninková centra pro přípravu talent. mládeže

Modernizovat přístrojové vybavení pro přípravu reprezentace a talentů

Oblast 6 - Sport handicapovaných

Zajistit dostupnost sportu pro handicapované

Vytvářet ucelený systém péče o talentovanou handicapovanou mládež a reprezentaci

Oblast 7 - Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR

Zajistit kvalitní podmínky pro přípravu reprezentantů ČR v resortních sportovních centrech

Pokračovat v programech podpory talentované mládeže ve spolupráci se sportovními svazy

Zintenzivnit propojení vzdělávacího systému s přípravou talentů a reprezentantů

Podporovat úspěchy sportovní reprezentace na mezinárodních soutěžích a šíření dobrého jména ČR

Vytvořit systém zdravotní péče o státní reprezentanty a talentovanou mládež

Vytvořit systém péče o státní reprezentanty po ukončení kariéry

Dále rozvíjet profesní komory trenérů a posilovat společenskou prestiž trenérů

Podporovat profesionální soutěže a postavení profesionálních sportovců

Oblast 8 - Komerční sport

Opakovaně pořádat významné mezinárodní i národní sportovní události

Rozvíjet sportovní služby v oblasti zdraví a zdatnosti

Přímá podpora sportu ze státního rozpočtu

Sportovní politika státu je realizována zejména prostřednictvím přímé finanční podpory, která je určena jak spolkům, tak obcím, jako poskytovatelům sportovních zařízení. Finanční podporu ze státního rozpočtu lze rozdělit na investiční a neinvestiční dotace. Pro rok 2018 bylo na podporu sportu z prostředků MŠMT vyčleněno 5,5 mld. Kč, přičemž původní předpoklad byl 7 mld. Kč. Záměrem státu je kontinuálně navyšovat objem podpory sportu až na úroveň 12–13 mld. Kč.

Sportovní účast dětí a mládeže

V roce 2016 bylo Státním zdravotním ústavem realizováno rozsáhlé dotazníkové šetření v rámci studie *Zdraví dětí 2016*. Výzkum byl proveden na vzorku 5 132 českých dětí (51 % chlapci, 49 % dívky) ve věku 5, 9, 13 a 17 let. Organizované sportovní aktivity se dle výsledků studie věnuje celkem 54 % českých dětí, pouze neorganizované 27,5 % a 18,7 % pravidelně nesportuje vůbec.

Sportovní oddíly nejvíce navštěvují 9leté děti (71,9 %), nejméně často 17letí (37,0 %). Dvě třetiny dětí, které navštěvují sportovní kroužky, se navíc alespoň 1x týdně věnují také neorganizovanému sportování. Pouze neorganizované sportovní aktivity se věnuje 27,5 % dětí, a to v průměru 4,7 hodin týdně, nejčastěji 2krát až 3krát týdně. Podíl dětí sportujících pouze mimo oddíly na rozdíl od organizované sportovní aktivity mezi 9. a 17. rokem narůstá, a to z 18 na 36 %. Jakékoli pravidelné sportovní aktivity se vůbec nevěnuje téměř pětina dětí (18,7 %). Podíl nesportujících dětí narůstá mezi 9. a 17. rokem průměrně o 17 procent, výraznější je tento nárůst u dívek (o 22 %) oproti chlapcům (o 11 %).

Z hlediska sportu byly závěry celé studie následující:

- pravidelně organizovaně sportuje, v průměru 4 hodiny týdně, polovina dětí,
- nejvíce sportují děti devítileté, s věkem pak pohybová aktivita klesá,
- třetina dětí sportuje pravidelně, ale nejsou organizovány v oddíle nebo kroužku,
- v celém souboru byla pětina dětí s nulovou pohybovou aktivitou, u 17letých dokonce třetina.

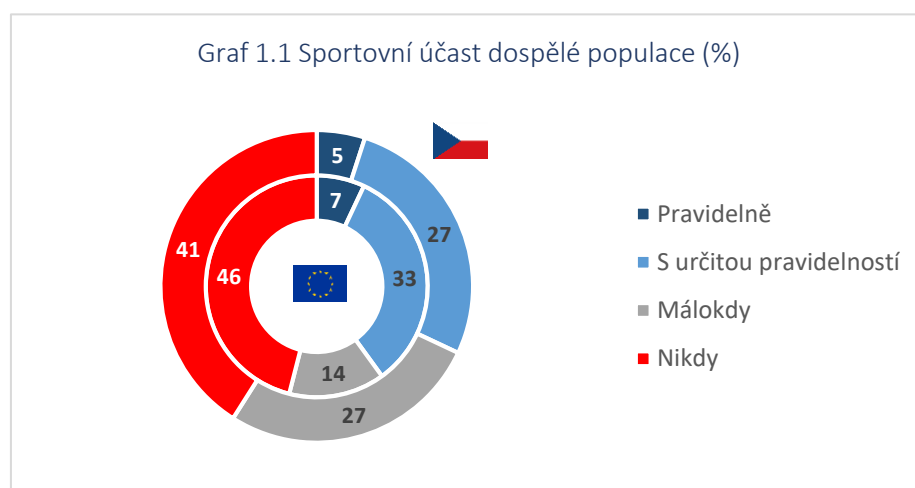

Sportovní účast dospělých obyvatel

V souvislosti s rozvojem moderních technologií a rostoucí úlohou sociálních sítí se v průběhu posledních let významně změnilы způsoby, jak člověk tráví svůj volný čas, mění se potřeby a požadavky obyvatel na sportovní vybavenost měst, přístupy k provozu sportovních zařízení a poskytování související služeb. Změnila se také očekávání, která člověk má z hlediska vlastní sportovní činnosti. Významně roste průměrný věk obyvatelstva, zvyšuje se tak podíl nejstarších skupin populace.

V případě ČR, v kontextu dosud uskutečněných výzkumů na úrovni středně velkých měst, lze identifikovat trendy související s účastí různých skupin obyvatel. Především u dívek od 15. roku dochází k výraznému odklonu od organizované účasti ve prospěch individuálních aktivit, nebo k úplnému zanechání sportu. Dospělí sportující muži nejčastěji běhají, jezdí na kole, hrají fotbal, florbal, plavou nebo navštěvují posilovnu, ženy také nejčastěji běhají, plavou, dále, stejně jako dívky po 15. roku, preferují fitness, cyklistiku a in-line bruslení. Mezi nejčastější bariéry sportovní účasti u dospělých mužů patří stav zařízení, nízká informovanost a pocit, že nemají kde sportovat. Ženy uvádějí jako hlavní důvody nedostatek času, nízkou informovanost a také skutečnost, že nemají s kým sportovat.

Aktuální trendy sportovní účasti dospělé populace ČR lze ilustrovat na výsledcích šetření Eurobarometer, které bylo uskutečněno v roce 2017, poznatky tak lze zároveň srovnat s výsledky stejného výzkumu realizovaného v roce 2013. Šetření se týkalo populace od 15 let výše. Graf 1.1 znázorňuje odpovědi na otázku, jak často respondenti sportují. Z výsledků vyplývá, že v ČR pravidelně, nebo s určitou pravidelností sportuje 32 % respondentů, zatímco průměr za EU je 40 %.

Tabulka 1.1 srovnává hodnoty s šetřením v roce 2014. Z výsledků vyplývá, že u české populace došlo k výraznému zvýšení podílu osob, které nikdy nespportují. Snížil se tak podíl sportujících s určitou pravidelností nebo málokdy. Podíl osob, které sportují pravidelně zůstává v případě průměru za EU i ČR na stejné úrovni – pravidelně sportuje pouze 5 % českých obyvatel.

Tabulka 1.1 Vývoj sportovní účasti populace EU a ČR (%)

	EU (2017-2014)	ČR (2017-2014)
Pravidelně	-1	0
S určitou pravidelností	0	-4
Málokdy	-3	-2
Nikdy	4	6

Tabulka 1.2 na následující straně zachycuje podíl nespportujících a málokdy sportujících podle pohlaví a věku. Poslední sloupec tabulky zachycuje rozdíl mezi ČR a průměrem za Evropskou unii. Z tabulky vyplývá, že podíl nespportujících je vyšší v ČR jak u žen, tak mezi muži. Jediná skupina, kde je v ČR nižší podíl nespportujících obyvatel je kategorie žen od 25 do 39 let. Absolutně nejvyšší podíl nespportujících v ČR je u mužů a žen nad 55 let. V případě mužů nad 55 let je rovněž výrazný rozdíl oproti EU (13 %).

Tabulka 1.2 Nesportující a málokdy sportující dle pohlaví a věku (%)

	EU	ČR	rozdíl ČR-EU
Muži	56	66	10
Ženy	64	70	6
Muži 15-24	29	38	9
Muži 25-39	49	57	8
Muži 40-54	59	67	8
Muži 55+	70	83	13
Ženy 15-24	47	56	9
Ženy 25-39	59	56	-3
Ženy 40-54	64	69	5
Ženy 55+	72	81	9

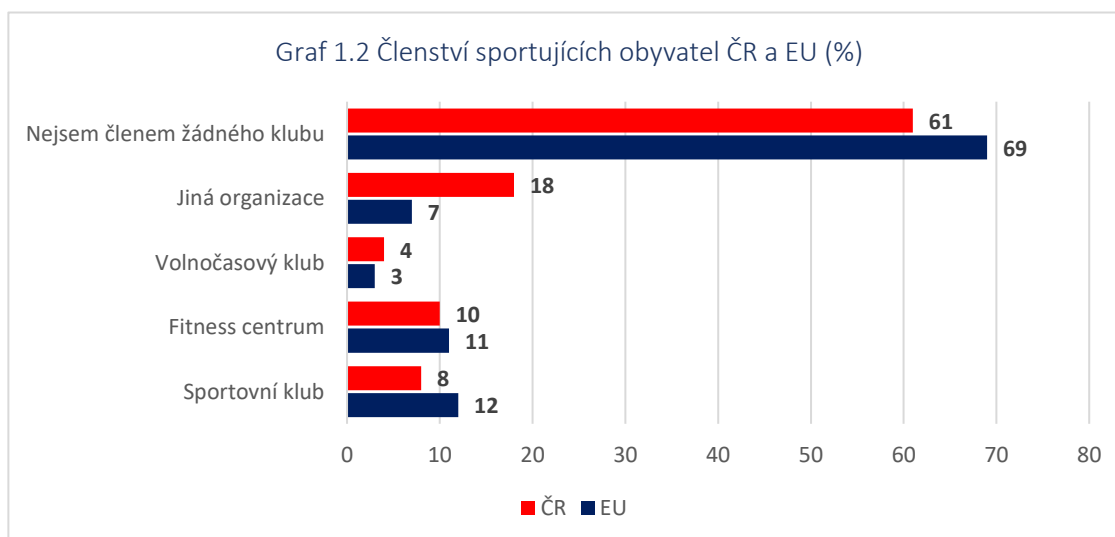
Tabulka 1.3 demonstuje odpovědi na otázku, kde lidé nejčastěji sportují. Sportující respondenti měli možnost výběru více variant. Nejčastěji lidé sportují v přírodě nebo doma. Přibližně čtvrtina respondentů sportuje ve sportovním centru nebo sportovním klubu. 15 % obyvatel EU i ČR sportuje ve fitness centrech.

Tabulka 1.3 Lokalita sportovních aktivit dospělých (%)

	EU	ČR
V přírodě	40	41
Doma	32	37
Mimo domov	23	22
Ve fitness centru	15	15
Ve sportovním klubu	13	10
V práci	13	16
Ve sportovním centru	12	13
Ve škole	5	4
Jinde	5	2

Šetření Eurobarometer dále zjišťovalo, zda jsou občané členy nějakých sportovních organizací. Z výsledků vyplývá, že relativně nižší podíl obyvatel ČR (61 %) uvedl, že není členem žádného klubu (průměr za EU 69 %), přesto je podíl takových obyvatel v ČR i EU zdaleka nejvyšší. Členem sportovního klubu je pouhých 8 % sportujících obyvatel ČR starších 15 let, zatímco průměr za EU činí 12 %.

Graf 1.2 Členství sportujících obyvatel ČR a EU (%)

Z výsledků šetření Eurobarometer dále mimo jiné vyplývá, že 40 % obyvatel ČR i EU je nespokojených s podporou sportu ze strany místní samosprávy, výrazný je však rozdíl mezi ČR a EU se spokojeností s podmínkami pro fyzickou aktivitu – zatímco absolutní spokojenost deklarovalo 31 % obyvatel EU, v ČR to bylo jen 20 % respondentů. Obdobné výsledky vyplynuly z dotazů na poskytovatele sportovních zařízení. Z hlediska angažovanosti obyvatel v dobrovolné činnosti ve sportovní oblasti vzešlo z výsledků, že podíl dobrovolníků v ČR (8 %) je vyšší oproti průměru za EU (6 %).

Sportovní účast v ČR – shrnutí

Z výsledků prezentovaných šetření vyplývají zejména následující poznatky:

- pravidelně organizovaně sportuje polovina českých dětí
- nejvíce sportují děti devítileté, s věkem pohybová aktivita klesá
- třetina dětí sportuje pravidelně, ale nejsou organizovány v oddíle nebo kroužku
- pětina dětí vykazuje nulovou pohybovou aktivitu, u 17letých je to dokonce třetina
- podíl dětí sportujících pouze mimo oddíly mezi 9. a 17. rokem narůstá z 18 % na 36 %
- především u dívek od 15. roku dochází k výraznému odklonu od organizované účasti ve prospěch individuálních aktivit
- pravidelně nebo s určitou pravidelností sportuje 32 % dospělých obyvatel ČR (EU 40 %)
- nejvýraznější rozdíly ve sportovní účasti mezi kategoriemi obyvatel EU a ČR jsou u mužů, nejmladších a nestarších kategorií žen
- 41 % dospělých obyvatel nesportuje vůbec a 27 % sportuje jen málokdy
- dospělí muži nejčastěji běhají, jezdí na kole, hrají fotbal, florbal, plavou nebo navštěvují fitness
- ženy nejčastěji běhají, plavou, navštěvují fitness, věnují se cyklistice a inline bruslení
- nejčastějšími bariérami účasti u mužů je stav či absence zařízení nebo nízká informovanost
- ženy uvádějí nedostatek času, nízkou informovanost a skutečnost, že nemají s kým sportovat
- obyvatelé EU i ČR nejčastěji sportují v přírodě
- občané jsou relativně nespokojeni s podmínkami pro sportovní aktivity a s poskytovateli zařízení

MĚSTO NÁCHOD A SPORT

V této části jsou stručně prezentovány základní charakteristiky města a jeho spádové oblasti, zvláštní pozornost je věnována historickému hledisku rozvoje sportu v Náchodě. Následně jsou předmětem strategické dokumenty kraje a města s důrazem na problematiku rozvoje sportu v jejich obsahu.

Základní charakteristiky území

Okres Náchod se rozkládá v severovýchodní části Královéhradeckého kraje, území okresu je vsazené mezi Krkonoše na severozápadě a Orlické hory jihovýchodním směrem. Severní a východní hranice okresu je zároveň státní hranicí s Polskem, na západě sousedí okres Náchod s okresem Trutnov, na jihu s okresy Hradec Králové a Rychnov nad Kněžnou. Rozlohou je okres Náchod nejmenším okresem KHK, zabírá 17,9 % jeho rozlohy. Z hlediska počtu obyvatel, je okres Náchod třetím největším okresem, k 31. 12. 2017 žilo v okrese Náchod 110 420 obyvatel. Na 1 km² území okresu připadá 130 obyvatel – okres Náchod je druhým nejhustěji zalidněným okresem v kraji, hustota zalidnění zároveň odpovídá republikovému průměru.

Území okresu má převážně podhorský charakter, většinu rozlohy pokrývá pahorkatina. V severní části okresu Náchod leží Broumovská vrchovina, západní část okresu patří do Krkonošského podhůří a jihovýchodní část zasahuje do Podorlické pahorkatiny. Jih okresu, kam lze zařadit také město Náchod a jeho nejbližší okolí, leží v nížinaté Orlické tabuli. Nejvyšším vrcholem okresu je Ruprechtický Špičák v Javořích horách na Broumovsku, nejnižše položené místo leží v okolí Jaroměře.

Jižní část okresu má teplejší podnebí – roční průměrná teplota se pohybuje mezi 8–9 °C, severní část okresu Náchod je vlhčí a chladnější. Roční úhrny srážek se dlouhodobě pohybují v rozmezí 670–760 mm, na severu v oblasti skalních měst jsou úhrny výrazně vyšší. Okres Náchod je odvodňován zejména řekou Metují, která protéká od severu k jihu, včetně území podél centra města Náchoda. Jihozápadně od Náchoda se rozkládá nádrž Rozkoš o ploše přes 1 000 hektarů, nádrž je střediskem pro rekreaci a vodní sporty. K nerostnému bohatství v okolí Náchoda se řadí především minerální prameny, které vyvěrají v Bělovsi a Hronově.

Mezi turistické destinace na území města se řadí zejména státní zámek v Náchodě, ale rovněž díla známých architektů, například Dušana Jurkoviče, Aloise Čenského, Pavla Janáka, Otakara Novotného a Adolfa Loose. Z hlediska sportu je zvlášť významná Jiráskova chata na Dobrošově od architekta Jurkoviče. Kolem Náchoda se pak nachází řada vyhlídkových míst nebo krásné údolí při soutoku Metuje a Olešenky. Přímo v Náchodě sídlí Státní galerie výtvarného umění, náměstí dominuje kostel sv. Vavřince a budova Městského divadla Dr. Josefa Čížka. Náchod je největším centrem turistické oblasti Kladské pomezí.

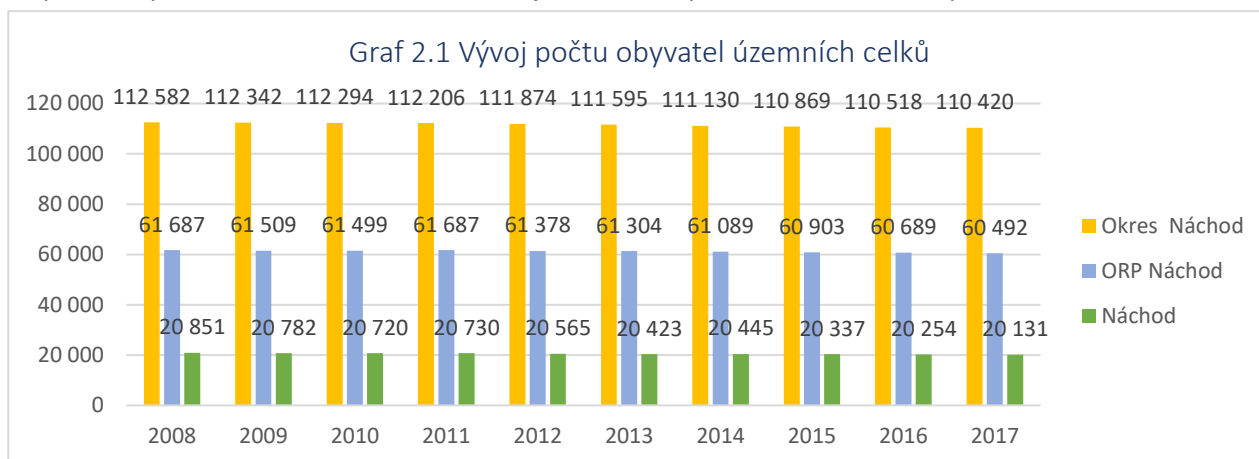
Náchod v současnosti tvoří 10 katastrálních území:

- Babí u Náchoda
- Běloves
- Bražec
- Dobrošov
- Jizbice u Náchoda
- Lipí u Náchoda
- Malé Poříčí
- Náchod
- Pavlišov
- Staré Město nad Metují

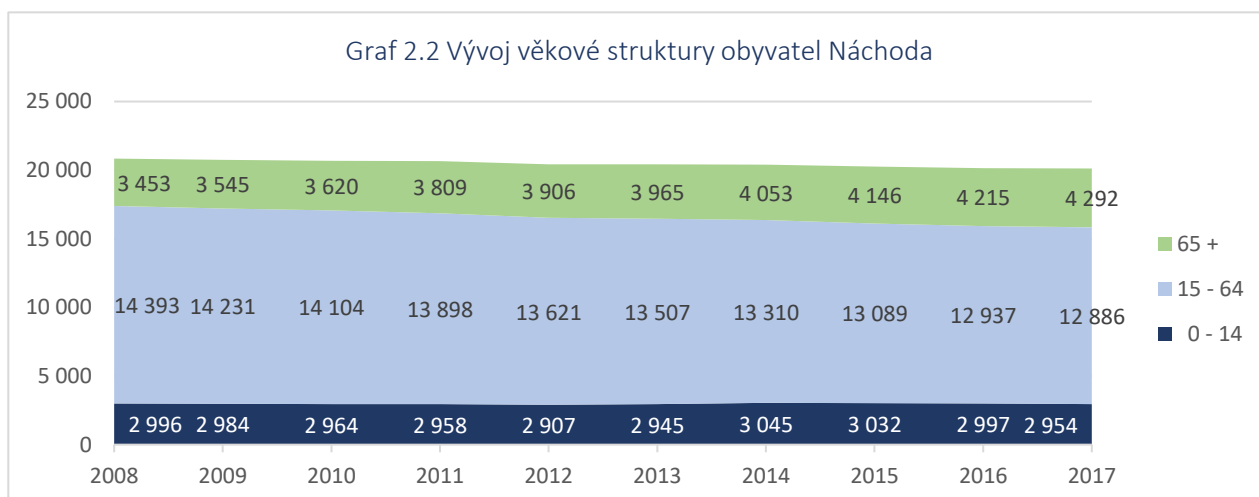
Z hlediska sídelní struktury okresu jsou nejvíce zastoupeny menší obce s počtem obyvatel 200–499 (tvoří 37 % všech obcí). Z celkového počtu 78 samostatných obcí má 11 obcí statut města a 3 statut městyse. V sedmi městech nad pět tisíc obyvatel žije téměř 65 % obyvatel okresu. Na území okresu se rozkládají čtyři správní obvody obcí s rozšířenou působností – Náchod, Broumov, Jaroměř a Nové Město nad Metují. *Graf 2.1* zachycuje populační vývoj. Nejvýraznější pokles počtu obyvatel byl ve sledovaném období 2008 –

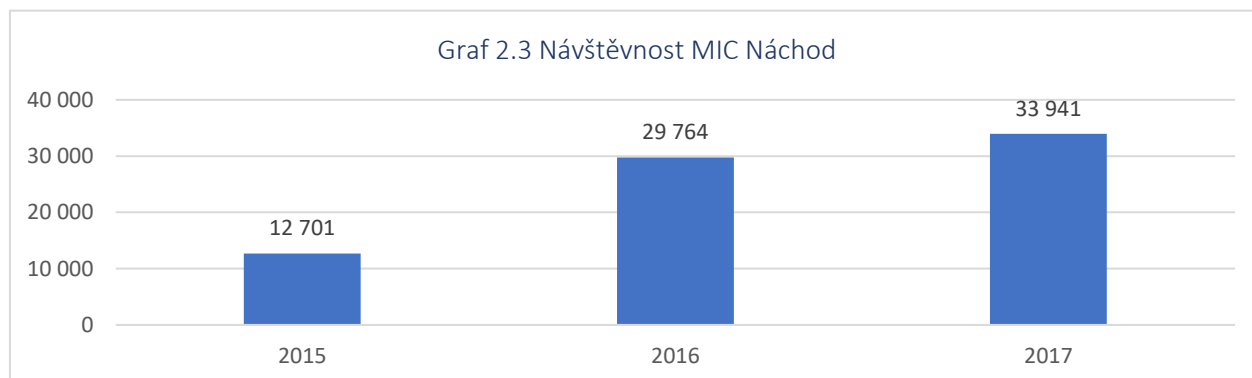
2017 právě v Náchodě (3,5 %), v případě okresu a ORP byl pokles počtu obyvatel 2%. Lze tedy očekávat, že počet obyvatel Náchoda klesne v následujícím období pod hranici 20 000 obyvatel.

V souvislosti s obecným trendem stárnutí populace jsme se dále zabývali vývojem zastoupení různých věkových skupin v populaci města. Zatímco v roce 2008 byl podíl osob starších 65 let přibližně 16,5 %, v roce 2017 měla nestarší kategorie obyvatel Náchoda již více než 21% zastoupení, absolutní počet obyvatel starších 65 let se tak zvýšil o více než 800 osob.

Z hlediska rozvoje sportu je třeba chápat město Náchod rovněž jako centrum turistického ruchu. Návštěvníci pamětihodností mohou využívat nejen sportovní zařízení, ale také přirozené podmínky, které nabízí město a jeho blízké okolí (viz výše). Z podkladů Městského informačního centra Náchod vychází následující *Graf 2.3*, jenž zachycuje vývoj návštěvnosti v posledních třech letech. Z grafu tak vyplývá rostoucí návštěvnost, přičemž mezi lety 2015 a 2016 se skokově zvýšila o více než 100 %, což je však zřejmě důsledkem odlišné metodiky zpracování dat.

Historické hledisko rozvoje sportu v Náchodě

Cílem následující části *není* podat vyčerpávající přehled o vývoji jednotlivých sportovních odvětví v Náchodě, ale spíše naznačit některé historické souvislosti, tradice a náchodská specifika, která se mohou odrazit ve formulovaném plánu. Hlavním zdrojem pro následující text byly webové stránky spolků a seriál o historii sportu v Náchodě, který byl publikován v průběhu roku 2007 v Náchodském zpravodaji.

Zimní sporty

Mezi tradiční zimní sporty patřilo historicky v Náchodě lyžování, bruslení a hokej. Hlavními aktéry rozvoje lyžování na Náchodsku byli ing. Moc. a prof. Nesládek, jenž patřil mezi první propagátory lyžování na českém území. Prof. Nesládek se zasloužil nejen o rozvoj lyžování, ale také dalších sportů, byl předsedou odboru Klubu československých turistů, předsedou Župy Jiráskova kraje a autorem průvodců a článků, jejichž záměrem bylo popularizovat Náchodsko. V roce 1922 byl v Náchodě založen Ski-klub, který, kromě pořádání závodů, poskytoval sportovní vybavení náchodským i okolním školám. Lyžování se postupně stalo masovým sportem, což se odráželo v rostoucí výkonnosti a úspěších v závodech.

K tradičním zimním sportům patřil také hokej a bruslení. Právě bruslení bylo jedním z prvních sportů, které byly v Náchodě provozovány organizovaně, v tehdejší době bylo považováno za jediný zdravý a slušný sport pro dámy. Bruslení bylo součástí společenského života. V roce 1886 byl v Náchodě založen Bruslařský a veslařský klub, prvním sportovištěm byl dlouhý a úzký rybník podél dnešní Běloveské ulice. K bruslení byla využívána také Metuje a první umělé kluziště vzniklo koncem dvacátých let. Historie hokeje se začala psát začátkem 20. století, hokejisté využívali Malý plhovský rybník. Na přelomu 70. a 80. let byl vybudován zimní stadion, který poskytuje zázemí pro lední hokej, školu bruslení, oddíly rychlobruslařů a krasobruslení.

Míčové sporty

Mezi tradiční sporty patřily v Náchodě také fotbal, házená, volejbal a tenis. Historie fotbalu v Náchodě spadá do konce 19. století, rozvoj fotbalu souvisel s rozvojem textilního průmyslu a přítomností pracovníků z Anglie, kteří ve volném čase fotbal hráli. V roce 1902 byl v hotelu U Beránka založen Sportovní klub Náchod, zázemí našel fotbalový oddíl v Bělovsi, kde působí dodnes. Ve své době se jednalo o velmi moderní komplex s tenisovými kurty, tribunou a bytem pro správce. V roce 1929 se stal SK Náchod členem II. profesionální ligy, v roce 1930 se dokonce proboujel do I. ligy. V Náchodě v předválečném období působily i další fotbalové kluby, nejčastěji složené ze zaměstnanců továren.

K tradičním náchodským sportům patří házená, jak národní házená, specifická pro české prostředí, tak házená *mezinárodní*. Počátky národní házené jsou spojeny se sportem žen, první kroužek vznikl v roce 1921, později se přidali muži. V roce 1943 se družstvo žen proboujelo do I. ligy, mezi lety 1956 a 1980 získaly ženy osm titulů. Oddíly *mezinárodní* házené vznikaly oddělením od národní házené a dosahovaly rovněž velkých úspěchů. V roce 1969 postoupili muži do celostátní ligy, kterou hráli několik sezon po sobě.

Bohatou historii má v Náchodě volejbal, volejbalovými družstvy disponovaly také místní organizace, například policie, úředníci, pojišťovna nebo textilní závody. Volejbal se hrál především na venkovních hřištích na Hamrech. V roce 1973 byla dokončena hala, prvním utkáním zde byla exhibice mezi ČSSR a SSSR. V hale se poté konala soustředění reprezentací různých věkových kategorií. Náchodští dorostenci a dorostenky hrály v 70. a 80. letech první ligu, dorostenky se dokonce staly vicemistryněmi republiky. V roce 1989 se dospělé ženy proboujely do extraligy a získaly titul mistryň.

Také tenis má v Náchodě více než stoletou tradici, velký rozvoj zaznamenal v souvislosti s realizací tenisových kurtů v Bělovsi, Náchod se pak stal tenisovým centrem severovýchodu Čech, tenisový oddíl pořádal úspěšné mezinárodní turnaje s německou účastí, jejichž součástí byl i společenský program.

Individuální a další sporty v Náchodě

Na počátku 20. let 20. století byl ustaven lehkootletický odbor SK Náchod, pravidelně byly pořádány tzv. nováčkovské či vyhledávací závody, aktivní byl klub také ve válečném období. Výrazných úspěchů dosahoval atletický oddíl Sokola v Bělovsi v 50. a 60. letech. Z hlediska atletiky je také třeba připomenout silniční běh Hronov – Náchod, který se poprvé konal v roce 1913 a od roku 1928 je s několika přestávkami pořádán až dodnes.

V roce 1894 byl založen Klub velocipedistů v Náchodě, jednalo se o poměrně finančně i technicky náročný sport, po změně stanov klub pořádal také cvičení, výjízdky, výlety a závody pro veřejnost. První cyklistické silniční závody byly v Náchodě uspořádány již v roce 1897.

Historie plavání v Náchodě sahá dokonce do poloviny 60. let 19. století, kdy se hovoří o koupadle na Metuji. V polovině 30. let pak bylo na Plhově vybudováno moderní koupaliště. Zázemí plavcům poskytovaly také městské lázně v budově spořitelny, jejichž součástí byl bazén s vyhřívanou vodou. V roce 1940 vznikl závod O modrou stuhu Jiráskova kraje, který je pořádán dodnes, včetně závodů pro postižené děti. V roce 1982 byla zahájena výstavba krytého bazénu a roku 1988 vznikl plavecký oddíl Delfín Náchod.

Počátky hraní kuželek v Náchodě spadají do období po 1. světové válce, kdy se rozvíjela kuželkářská sportoviště zejména v okolí hostinců a restaurací. První krytá dráha s asfaltovým povrchem vznikla již v roce 1940 za sokolovnou a patřila k nejmodernějším v Čechách. Roku 1988 kuželkářské družstvo postoupilo do I. národní ligy. V rámci akce Z vznikla v tomto období také čtyřdráhová kuželna, která byla otevřena v roce 1992. Kuželkáři dosahují dodnes výrazných výsledků, jsou několikanásobnými mistry ČR.

Mezi další sporty, které si vytvořily v Náchodě své zázemí a tradici patří orientační běh, horolezectví, karate, judo a florbal, jenž zaznamenal v posledních letech sportovní úspěchy a těší se vysoké popularitě mezi náchodskou mládeží. Na rozvoji sportu v Náchodě se podílejí také školy, příkladem může být úspěšný oddíl korfbalu při SK ZŠ Plhov. Kromě náchodských sportovních spolků se mezi významné aktéry v oblasti sportu řadí Středisko volného času Děčko, které nabízí sportovní aktivity pro děti i dospělé.

Sport ve strategických dokumentech kraje

Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2017–2020

Program formuluje 5 strategických oblastí, z nichž řešené problematiky se dotýkají dvě oblasti, v jejichž rámci jsou definována následující opatření a aktivity:

Veřejné služby a občanská společnost

Zkvalitnění a zlepšení dostupnosti zdravotní péče, podporu zdravého životního stylu a zdraví obyvatel, sociální integraci a prevenci, rozvoj sociálních služeb a sociální ekonomiky, krizové řízení a IZS, ochranu a podporu kulturního dědictví, rozvoj kulturních, sportovních a volnočasových aktivit.

Podpora zdravého životního stylu a zdraví obyvatel

- aktivní podpora zdravého životního stylu vedoucí ke zlepšení podmínek pro zdraví obyvatel kraje
- zlepšování podmínek pro zdraví obyvatel nabídkou rehabilitačních, rekondičních a relaxačních aktivit
- zlepšení místní infrastruktury pro pohybové aktivity
- podpora pohybové aktivity u zaměstnavatelů (pohyb na pracovišti, edukační činnost)
- podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu ve školách a školských zařízeních
- podpora rozvoje pohybové gramotnosti ve školách v rámci volnočasových aktivit
- podpora primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v kraji

Rozvoj sportu a volnočasových aktivit

- podpora činnosti a aktivit sportovních a volnočasových organizací
- podpora organizování sportovních a volnočasových akcí
- podpora obnovy a údržby materiálně technického vybavení
- podpora výstavby, modernizace a údržby sportovišť, sportovních a volnočasových zařízení, dětských hřišť a zařízení pro volnočasové aktivity
- rozvoj činnosti sportovních klubů
- podpora sport. aktivit ve vazbě na zdravý ŽS a zvýšení pohybové gramotnosti
- podpora vzdělávání trenérů, rozhodčích, cvičitelů, vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků působících v oblasti sportu a volnočasových aktivit
- podpora výkon. a vrchol. sportu zejména sportovních organizací nefungujících plně na komerční bázi

Dopravní dostupnost a mobilita

Výstavba a modernizace dopravního napojení kraje, rozvoj regionální silniční dopravy, modernizace a rekonstrukce železniční infrastruktury, podpora cyklistiky, dopravní obslužnost a optimalizace veřejné dopravy, obnova vozového parku a ekologizace veřejné dopravy.

Podpora nemotorové dopravy s důrazem na cyklistiku

- koncepční budování, značení a údržba cyklostezek, cyklotras a další prvků infrastruktury pro cyklisty s důrazem na bezbariérovost a bezpečnost
- rozvoj doplňkových služeb a infrastrukturního zázemí pro cyklisty (cyklobusy, B+R, parkovací domy, úschovny, stojany, odpočinková místa, cyklopumpy, dobíjecí stanice pro elektrokola apod.)
- podpora rozvoje dálkových cyklotras na území Královéhradeckého kraje (Labská č. 2, trasa č. 14, Kladská stezka č. 27, Příhraniční trasa č. 22)
- podpora projektů/aktivit propagujících aktivní trávení volného času (projekt Česko jede apod.)
- podpora projektů propagujících nemotorovou dopravu (kampaň Do práce na kole)
- kvantitativní i kvalitativní monitoring návštěvnosti cyklotras

Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020

Zařazení sportu a volnočasových aktivit je obdobné jako u předchozího dokumentu. Řešenou problematiku lze hledat v následujících strategických oblastech, v jejichž rámci jsou definovány příslušné strategické cíle:

- Dopravní dostupnost a mobilita

Strategický cíl: **Zlepšit stav regionální dopravní infrastruktury s ohledem na plynulost dopravy a bezpečnost a zdraví obyvatel**

„V souladu s významným rozvojem a zvyšující se popularitou cyklistické dopravy bude značná pozornost věnována budování cyklotras a cyklostezek pro potřeby bezpečné dojížděky za prací, ale i pro účely rozvoje turistiky. Stezky by měly být budovány i pro účely jiné bezmotorové dopravy (např. dopravy na kolečkových bruslích či koloběžce). Je také zapotřebí řešit doplňkové služby (stojany, parkovací domy pro kola apod.).“

- Veřejné služby a občanská společnost

Strategický cíl: **Podporovat rozvoj kultury a sportu a rozšířit nabídku trávení volného času pro obyvatele kraje i jeho návštěvníky**

„V oblasti sportu a TV se také jedná o zajištění dostatečného zázemí pro dotčené organizace (sportovní zařízení). Většina volnočasových aktivit má velmi úzkou vazbu na cestovní ruch a synergických efektů bude dosahováno zejména tam, kde bude možné začlenit tyto aktivity do činností spojených právě s cestovním ruchem. Ve vazbě na cestovní ruch bude zejména nezbytné zajistit propagaci kulturně společenských, vzdělávacích či sportovních aktivit, stejně tak podporovat rozvoj příslušných informačních systémů.“

Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2017–2020

K implementaci výše uvedených cílů, opatření a aktivit se váže Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2017–2020. Jedná se o střednědobý dokument, prostřednictvím kterého kraj finančně podporuje projekty směřující k naplňování Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014–2020.

Z celkem 12 dotačních oblastí jsou pro řešenou problematiku relevantní následující:

- Sport a tělovýchova

Prioritní cíl: **Podporovat aktivity směřující k rozvoji sportu a tělovýchovy všech generací a cílových skupin včetně zvýšení pohybové gramotnosti obyvatel kraje**

Popis: Podpora je zaměřena na sportovní akce a aktivity, rozvoj pohybové gramotnosti, péči o sportovní talenty a podporu výkonnostního a vrcholového sportu, podporu reprezentace kraje a pomoc při provozu, opravě, údržbě a rozvoji sportovišť. Jedna z priorit kraje spočívá ve vytváření vhodných podmínek pro práci a vzdělávání dobrovolníků, kteří mají při péči o sport nezastupitelnou roli.

- Volnočasové aktivity

Prioritní cíl: **Podporovat aktivity směřující k rozvoji smysluplného a rozmanitého trávení volného času**

Popis: Podpora je zaměřena na podporu činnosti organizací zabývajících se prací s mládeží a volnočasovými aktivitami především pro děti a mládež, ale i pro širokou veřejnost, na pomoc při provozu, opravě, údržbě zařízení sloužících pro volný čas dětí a mládeže, na podporu reprezentace kraje a rozvoje mezinárodní spolupráce. Jedna z dlouhodobých priorit kraje spočívá ve vytváření vhodných podmínek pro práci a vzdělávání dobrovolníků, kteří mají při péči o volnočasové aktivity nezastupitelnou roli.

Strategické dokumenty města a sport

Předmětem zájmu je *Strategický plán rozvoje města Náchod*, který byl realizován v roce 2014. Důraz byl kladen zejména na jeho návrhovou a implementační část. Naší snahou bylo, aby priority a opatření formulované v rámci Plánu rozvoje sportu byly v souladu právě s tímto dokumentem.

Strategický plán rozvoje města Náchod – návrhová část

Priorita A – Doprava

Obnovovat a pokračovat ve výstavbě samostatných pěších a cyklistických komunikací

Stávající rozsah pěších tras a cyklostezek bude vhodné do budoucna dále rozšiřovat. Primárním hlediskem je zde zvýšení bezpečnosti pěších a cyklistů. Do budoucna bude důležité vytipovat a realizovat ve vazbě na obnovení lázeňského statutu důstojná pěší propojení částí města významných pro návštěvníky Náchoda jako lázeňského města. Náročnost staveb cyklostezek přispívá k tomu, že ve městě se stále nacházejí úseky, ve kterých není pohyb cyklistů od motorové dopravy separován. Jedná se přitom i o místa s vyšší frekvencí železniční dopravy. Při doplňování sítě cyklostezek bude nezbytné zohlednit specifický charakter území města (podhorský terén) a upřednostňovat jejich výstavbu v místech, kde lze předpokládat vyšší frekvenci cyklistické dopravy anebo tam, kde lze předpokládat jejich využití v rámci cykloturistiky.

Priorita C – Služby pro obyvatelstvo „Sport“

Pokračovat v nutné obnově infrastruktury sportovišť města

V řadě případů bude potřeba vkládat finanční prostředky do sportovní infrastruktury v majetku města (stadion Hamra, doplnění infrastruktury koupaliště, plánované investice u plaveckého bazénu, plánované investice do infrastruktury zimního stadionu). Prioritou bude takové udržování stavu infrastruktury, aby se předcházelo případnému nadměrnému opotřebení a neúměrnému růstu finančních prostředků nezbytných pro rekonstrukci těchto objektů. Obnova sportovišť bude probíhat v návaznosti na dostupné finanční prostředky města. V případě nalezení vhodného dotačního titulu nebo v případě volných finančních prostředků budou realizovány jednotlivé projekty revitalizace, rekonstrukce, obnovy nebo modernizace sportovní infrastruktury v majetku města. Obecně tedy bude realizována obnova městských, příměstských a dalších sportovišť, a v souladu s předkládaným strategickým plánem je i realizace obnovy sportovišť ve vlastnictví subjektů jiných než Města Náchod.

Vytvořit ve spolupráci se subjekty v oblasti sportu koncepci rozvoje sportu jako nástroj pro výběrový proces poskytování příspěvků pro sportovní organizace s ohledem na enormně strmý nárůst požadavků

Provéřit možnost vzniku specializované koncepce pro oblast sportu, v rámci které by bylo možné prostřednictvím dohody a dialogu mezi subjekty působícími v oblasti sportu identifikovat priority dalšího rozvoje sportu ve městě. Vytvořená specializovaná koncepce oblasti sportu by následně sloužila jako podklad pro cílenější financování oblastí určených v rámci zmíněné koncepce jako prioritních. Tato potřeba vyplývá ze skutečnosti, že enormně narůstá rozdíl mezi částkou, která je pro podporu sportovních akcí a činností k dispozici a rozsahem požadavků ze strany subjektů působících na poli sportu.

Podpořit volnočasové aktivity mládeže a sportovní aktivity mající výraznou členskou základnu mezi mládeží do 18 let věku

Jednou z oblastí, u které již byl nalezen konsensus pro jejich rozsáhlejší podporu, je sféra volnočasových aktivit mládeže a sportovní aktivity mající výraznou členskou základnu mezi mládeží do 18 let věku.

Rozšířit nabídku stávajících sportovišť v Náchodě pro sportovní aktivity všech občanů

Identifikace sportovních potřeb jednotlivých skupin obyvatelstva provedená na základě porovnání možností, které nabízí stávající infrastruktura určená ve městě pro sportovní aktivity. Předpokládá se, že příprava koncepce by probíhala za co nejširší participace subjektů působících v oblasti sportu tak, aby získané výsledky co nejvěrněji reflektovaly stávající situaci ve městě ve sportovní oblasti. Výstupem analytických zjištění mohou být doporučení na změnu využívání stávající infrastruktury, nebo vznik infrastruktury nové tak, aby mohly být pokryty sportovní činnosti, pro které v současné době ve městě schází odpovídající sportoviště. Samostatnou kapitolou je možnost výstavby sportovního areálu provázaného s předpokládanou obnovou činnosti lázeňského areálu. Tento sportovní areál by tak mohl být provázán s nabídkou lázní a případných ubytovacích kapacit v širším okolí lázní. Předpokládá se, že tento sportovní areál by poskytoval možnost realizace sportů, pro které stávající infrastruktura tohoto druhu ve městě nevytváří vhodné podmínky (předpokládá se vznik víceúčelové sportovní haly).

Nalézt ekonomicky přijatelnou formu podpory organizovaného sportu s členskou základnou nad 18 let věku

Finanční nároky podpory organizovaného sportu s členskou základnou nad 18 let věku by měly být reflektovány formou stanovení priorit, které mohou být vytvořeny v rámci přípravy případné specializované koncepce rozvoje sportu ve městě. Definice prioritních oblastí podpory organizovanému sportu může následně vést k cílenější podpoře tohoto odvětví v rámci finančních nástrojů, které město zřídilo pro podporu sportu.

Analyzovat myšlenku projektové kanceláře na MÚ podporující dotační projekty sportovních subjektů

Obdobně jako v oblasti kultury bude do dalších let prověřována možnost vzniku speciální projektové kanceláře, jejíž úlohou by byla asistence sportovním subjektům v oblasti získávání finančních prostředků z dotačních titulů. Jedná se o činnost, na kterou nejsou tyto subjekty finančně ani personálně vybaveny. V průběhu dalších let budou proto ze strany města prověřovány možnosti zřízení případné projektové kanceláře poskytující subjektům poradenství v oblasti identifikace a získávání finančních dotačních prostředků. Forma takovéto podpory sportovních organizací by musela být zároveň realizována transparentně, nediskriminačně a s rovným přístupem ke všem subjektům.

Strategický plán rozvoje města Náchod – implementační část

V rámci implementační části byla formulována následující opatření a aktivity:

Pokračovat v nutné obnově infrastruktury sportovišť města

- Příprava objektu "rohlík"
- Plavecký bazén - oprava fasády a zateplení plaveckého bazénu, příprava programu EU
- Hamra
- Venkovní tělocvična Lipí
- Děčko - víceúčelový park 2. etapa
- Sportovní hřiště Klínek
- Zimní stadion - oprava části živičných střech, výměna žlabu střechy haly
- Rekonstrukce rozvaděče osvětlení plochy, rekonstrukce rozvaděče velína strojovny, oprava kompresoru č. 1, zabudování 5 ks odsávacích ventilátorů haly výměna sedaček, běžná údržba
- Oprava po revizích stávajících dětských hřišť
- Revize dětských hřišť (každoroční)
- Dětské hřiště Bílkova - doplnění

Podpořit volnočasové aktivity mládeže a sportovní aktivity mající výraznou členskou základnu mezi mládeží do 18 let věku + Nalézt ekonomicky přijatelnou formu podpory organizovanému sportu s členskou základnou nad 18 let věku

- Atletické závody
- Dotace - Delfín, Kraso, Rychlobruslení, HC Náchod, FK
- Náchod, OS Bruslení (na úhradu plateb sportovních zařízení města)
- Dotace - Mistrovství ČR v rokenrolu
- Dotace - sportovní kluby
- Dotace - sportovní kluby HC Náchod, FK Náchod-Deštné, TJ Náchod-házená
- Mistrovství ČR v mažoretkovém sportu
- Písečné hrátky nejen pro rodiny s dětmi
- Plážový fotbálek a volejbal na náměstí
- Sportovní akce, poháry
- Za sportem na Hamra
- Zámecký běh

Sport v Náchodě a strategické dokumenty – shrnutí

Z historického přehledu rozvoje sportu v Náchodě lze vyzdvihnout zejména následující poznatky relevantní pro rozvoj sportu:

- široká paleta sportovních odvětví na relativně vysoké úrovni
- tradice zimních sportů se zapojením široké veřejnosti
- sportovní aktivity žen (volejbal, bruslení, krasobruslení)
- tradice, vysoká sportovní úroveň a popularita míčových sportů
- Náchod jako vyhledávané sportovní centrum kraje
- sportovní akce nadregionálního významu s mnohaletou tradicí
- sportovní osobnosti
- akce pro mládež, vyhledávání talentů
- přítomnost sportovních zařízení nadregionálního významu
- přítomnost menších a specifických sportů s vysokou sportovní úrovní

Ze strategických dokumentů KHK vyplývají především následující oblasti rozvoje sportu:

- sport a výchova ke zdravotnímu životnímu stylu
- modernizace a údržba sportovní infrastruktury
- sport jako nástroj primární prevence
- sportovní akce
- vzdělávání dobrovolníků ve sportu
- rozvoj cyklotras, cyklostezek a doplňkových služeb v Královéhradeckém kraji

Strategický plán rozvoje města Náchod zdůrazňuje zejména následující oblasti:

- důraz na zvýšení bezpečnosti pěších a cyklistů
- rozvoj cyklostezek v kontextu obnovení lázeňského statusu města
- návrh rozvoje cyklostezek tam, kde lze předpokládat vyšší frekvenci cyklistické dopravy
- nutnost investic do plaveckého bazénu a zimního stadionu
- potřeba obnovy sportovišť ve vlastnictví spolků
- vytvořit ve spolupráci se subjekty v oblasti sportu koncepci rozvoje sportu
- cílenější financování oblastí určených v rámci prioritních oblastí rozvoje sportu
- požadavek na doporučení změny využívání zařízení, nebo vznik nové infrastruktury
- požadavek na vznik víceúčelové sportovní haly
- důraz na podporu sportovních akcí

ANALÝZA AKTÉRŮ

Cílem této části je vymezit aktéry (orgány státní správy a samosprávy, sportovní organizace a další relevantní subjekty na lokální úrovni), kteří se podílejí na rozvoji sportu v Náchodě. Předpokladem efektivního rozvoje sportu na úrovni města je angažování a vzájemná spolupráce právě těchto aktérů. Analýza tak poskytuje jejich přehled a vytváří platformu pro návrhovou část.

Vedení města

Rada města Náchoda má celkem devět členů, zastupitelstvo města je tvořeno 27 členy. Zastupitelstvo města Náchoda je nejvyšším samosprávným orgánem, schvaluje strategické dokumenty, rozpočet města, včetně rozpočtových opatření a další záležitosti vyplývající z legislativních norem. Z hlediska podpory sportu schvaluje zastupitelstvo a rada dotace a návratnou finanční výpomoc žadatelům v rámci dotačního systému v mezích platné legislativní úpravy.

Tělovýchovná komise

Rada města Náchoda zřizuje vlastní komisi pro oblast sportu jako svůj poradní orgán. Komise má celkem 11 členů, tajemníkem komise je odborný pracovník odboru kultury, sportu a cestovního ruchu. Řešené oblasti rozvoje sportu se přímo dotýká také činnost následujících komisí:

- Komise pro záměry města
- Dopravní komise
- Komise výstavby a územního plánování
- Komise sociální a prevence kriminality
- Komise lázeňská
- Komise školská
- Komise cestovního ruchu

Odbor kultury, sportu a cestovního ruchu

Náchod je jedním z mála měst, která mají sport přímo v názvu některého z odborů městského úřadu. Vysoký počet zaměstnanců odboru (14) souvisí se skutečností, že odbor je zároveň přímým provozovatelem zimního stadionu. Z celkového počtu čtrnácti zaměstnanců je pět zaměstnanců zimního stadionu a tři další zaměstnanci jsou odbornými pracovníky také pro oblast sportu.

Z hlediska hlavní působnosti odboru s oblastí sportu souvisejí zejména následující činnosti:

- zajišťuje vazby města na odborné orgány státní správy, profesní a zájmové organizace v oblasti kultury, sportu a cestovního ruchu
- organizačně zabezpečuje činnost Tělovýchovné komise
- spolupracuje při zajišťování významných kulturních, sportovních a společenských událostí a zastupuje město v přípravných organizačních týmech takových akcí
- vyhláší a organizuje grantové programy na podporu sportovních aktivit
- vede přehled kulturních a sportovních organizací ve městě
- podporuje rozvoj výkonnostního a vrcholového sportu a sportovních aktivit zejména dětí a mládeže na území města prostřednictvím finanční podpory určené na sportovní akce, sportovní činnost dětí a mládeže, vrcholový a výkonnostní sport a rozvoj a údržbu sportovišť, která nejsou v majetku města
- vykonává zakladatelskou a zřizovatelskou funkci ke kulturním a sportovním institucím, zabezpečuje ekonomické a koncepční vazby na zřizovatele či zakladatele a analytickou činnost pro radu a zastupitelstvo města ve vztahu k organizaci Sportovní zařízení města Náchoda
- zajišťuje agendy spojené s Kulturní a sportovní nadací města Náchoda
- zajišťuje, pořádá nebo spolupořádá kulturní a sportovní akce pořádané městem

Oddělení zimní stadion

- zajišťuje správu a údržbu zimního stadionu
- zajišťuje celoroční chod a využití zimního stadionu
- organizuje Ligu neregistrovaných hokejistů "O putovní pohár města Náchoda"

Další odbory MÚN

Oblasti sportu se dotýká také činnost následujících odborů:

- Odbor správy majetku a financování
- Odbor sociálních věcí a školství
- Odbor investic a rozvoje města

Kulturní a sportovní nadace města Náchoda

Zřizovatelem nadace je Město Náchod. Nadace má vlastního tajemníka, správní radu s 9 členy a dozorčí radu tvořenou třemi členy. Cílem nadace je podpora kulturních a sportovních aktivit v Náchodě. V oblasti sportu nadace podporuje pořádání sportovních akcí. K hlavním činnostem nadace patří také slavnostní udělování *Kulturní a sportovní ceny osobnostem roku*, které se zasloužily o propagaci města a regionu v oblasti kultury a sportu. Nadace rovněž uděluje ocenění *Talent roku*.

Finanční prostředky získává nadace prostřednictvím jednání s podnikateli, sponzory a zástupci místních firem. Nadační příspěvky jsou rozdělovány na základě žádosti a posouzení významu záměru pro město, jeho propagaci, přínosu pro rozvoj dané činnosti. Příspěvky dále směřují na podporu mládežnických aktivit, spolkové činnosti apod. Dalším způsobem je rozdělování finančních prostředků formou vypsaného dvoukolového grantového řízení.

Sportovní zařízení města Náchoda

Organizace Sportovní zařízení města Náchoda (SZMN) je příspěvkovou organizací, která je zřizována městem Náchod. Hlavní činnost organizace je definována následovně: *Příspěvková organizace se zřizuje za účelem zajišťování sportovního a rekreačního vyžití pro občany všech věkových kategorií, včetně zajišťování činnosti „Centra péče o matku a dítě“ v rámci veřejně prospěšné činnosti.*

SZMN provozuje a poskytuje následující zařízení:

- krytý plavecký bazén
- areál atletického stadionu Hamra
- Jiráskovo koupaliště

SZMN dále realizuje následující doplňkovou hospodářskou činnost:

- zajišťování reklam
- pronajímání nebytových prostor v objektu krytého plaveckého bazénu
- zajišťování pronajímání restaurace Na Koupališti
- prodej plaveckých pomůcek a plavek

V roce 2017 organizace zaměstnávala celkem 11 pracovníků na hlavní pracovní poměr, k 31. 12. 2017 zaměstnávala organizace fyzicky celkem 65 pracovníků (včetně dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti).

Středisko volného času Děčko

Město Náchod je dále zřizovatelem Střediska volného času Děčko (SVČ Děčko). Organizace má vlastní *Turistické a sportovní oddělení* (3 zaměstnanci a 8 externích vedoucích) a rozvoje sportu se dotýká také *Taneční oddělení* (1 pracovník a 10 externích pracovníků). Kromě vedení kroužků se SVČ Děčko významně podílí na pořádání (nejen) sportovních akcí pro veřejnost nebo pořádání různých pobytových akcí.

Z oblasti sportu se jedná o následující sporty či aktivity:

• Airsoft tactical	Míčovky
• Atletika	Netradiční sporty
• Badminton	Orientáček
• Badminton pro celou rodinu	Parkour a freerun
• Florbál	Rehabilitační cvičení
• Fotbálek	Rybářský kroužek
• Karabina	Střelecký kroužek
• Lasičky	Vybika

Nad rámec výše uvedených aktivit organizace zřizuje dalších 12 druhů tanečních kroužků.

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Krajský úřad Královéhradeckého kraje sehrává důležitou úlohu z hlediska distribuce dotací na podporu sportu a volnočasových aktivit. KHK na základě *Strategie rozvoje kraje* a *Programu rozvoje kraje* podporuje veřejně prospěšné projekty formou dotací, mezi podporované oblasti patří také sport a volnočasové aktivity (viz také *Strategické dokumenty kraje a sport*). V oblasti sportu a tělovýchovy vypisuje krajský úřad následující dotační programy (2018):

Sportovní aktivity a tělovýchova

Předpokládaný celkový objem: 5 420 000 Kč

Účel:

- Pohybová gramotnost
- Pořádání významných sportovních akcí mládeže
- Pořádání významných masových tělovýchovných a sportovních soutěží
- Činnost sportovních center mládeže
- Činnost sportovních středisek mládeže
- Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace na republikových, evropských a celosvětových soutěžích
- Příprava krajských reprezentantů na ODM
- Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením v subjektech reprezentujících Královéhradecký kraj
- Vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů

Vrcholový a výkonnostní sport

Předpokládaný celkový objem: 2 500 000 Kč

Účel:

Podpora právnickým osobám na činnost sportovních oddílů a klubů, jejichž sportovci jsou v kolektivních a individuálních sportech účastníky extraligy, první nebo druhé nejvyšší dlouhodobé soutěže, nebo jejichž sportovci jsou zařazeni do reprezentace ČR.

Krajská organizace ČUS Královéhradeckého kraje

Královéhradecká krajská organizace ČUS poskytuje legislativní, právní, daňové, účetní, ekonomické a metodické služby pro sdružené subjekty. Organizace je dobrovolným sdružením tělovýchovných jednot, sportovních klubů a sportovních svazů. Sídlo má v Hradci Králové a působí na území celého kraje. Dle stanov ČUS je jejím pobočným spolkem a vykonává činnost krajského pracoviště sportovních svazů. Ve 494 jednotách či sportovních klubech je zaregistrováno 66 508 členů (2017).

Okresní sdružení ČUS Náchod, z.s.

Okresní sdružení ČUS Náchod, z.s. (dále jen ČUS Náchod) je servisním centrem sportu okresu Náchod. Mezi poskytované služby patří administrování a poradenství v oblasti dotací, poradenská činnost pro fungování spolků v rámci platné legislativní úpravy a ekonomické služby. ČUS Náchod sdružuje 92 tělovýchovných jednot či sportovních spolků, celkový počet členů je 9 897 (2017).

Sportovní kluby a spolky

Na území města působí široká škála sportovních spolků, které nabízení dětem i dospělým pravidelnou činností v různých sportovních odvětvích. Spolky vytvářejí jakousi páteř sportovního hnutí, zároveň se aktivně podílejí na pořádání sportovních akcí pro veřejnost. Část sportovních spolků disponuje sportovními zařízeními ve vlastním majetku.

Pořadatelé sportovních programů a akcí

Značný podíl na rozvoji sportu mají subjekty, které se věnují pořádání sportovních akcí pro veřejnost. V případě Náchoda se jedná jak o organizace zřizované městem, tak další organizace, které nabývají v posledních letech na významu. V Náchodě a jeho okolí se v průběhu roku konají tradiční sportovní akce, které využívají přítomnosti nejrůznějších sportovních odvětví a navazují na mnohaletou tradici.

Základní a střední školy

Významným aktérem rozvoje sportu jsou základní a střední školy. Sport je na úrovni škol realizován nejen v rámci tělesné výchovy, ale rovněž prostřednictvím školních sportovních klubů nebo kroužků. Základní a střední školy se rovněž účastní sportovních akcí nejen v Náchodě, ale také mimo region, čímž se podílejí na propagaci města.

Městské informační centrum Náchod

Městské informační centrum je umístěno v budově staré radnice na Masarykově náměstí. Poskytuje nejen turistické informace o městě a okolí, ale i další služby pro občany města. Sezónní pracoviště Městského informačního centra je umístěno v budově na druhém nádvoří Státního zámku Náchod. Pracoviště poskytuje především turistické informace o zámku a dalších atraktivitách města i okolí společně s propagačními materiály.

Lokální média

Lokální média, zejména webové stránky města a výše uvedených organizací, facebook, nástěnky, rozhlas a tištěná periodika, včetně propagačních materiálů a brožur, jsou předpokladem informovanosti občanů Náchoda i návštěvníků o sportovních možnostech, programech či akcích. Média mají dále potenciál propagovat sport jako takový – šířit osvětu o prospěšnosti sportovních aktivit, upozorňovat na úspěchy sportovců a propagovat sport mezi nesportující veřejností.

Branka, o.p.s.

Branka, o.p.s. je neziskovou organizací, která podporuje trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu na území regionu Kladské pomezí. Mezi členy společnosti patří 22 měst, obcí, svazků a 22 podnikatelů. Organizace byla založena v roce 1997 a slouží především k propagaci značky Kladské pomezí.

Dobrovolný svazek obcí Kladská stezka

Účelem založení svazku je realizace tří samostatných na sebe navazujících projektů cyklostezek. Nejdůležitější aktivitou je příprava cyklostezky z Jaroměře do Polska. Tento plán navazuje na velmi projekt Labské stezky mezi Hradcem Králové, Jaroměří a Kuksem.

Sdružení zdravotně postižených Náchod

Sdružení zdravotně postižených Náchod vzniklo v roce 2002 transformací z bývalého Svazu invalidů ČR jako občanské sdružení sloužící k pomoci zdravotně postiženým občanům v Náchodě a okolí. Prováděcí složkou je výbor sdružení, který volí členská schůze nadpoloviční většinou přítomných. Ten připravuje podrobné akce pro vlastní činnost Sdružení. Jedná se především o přednášky a nové informace z oblasti právní a sociální. Předpokladem společensky efektivního rozvoje sportu v Náchodě je právě participace společensky znevýhodněných skupin se specifickými potřebami na rozhodovacích procesech souvisejících s rozvojem sportu a příbuzných oblastí.

Soukromý sektor

Jak vyplývá již z historického přehledu, v Náchodě se v minulosti na rozvoji sportu podílel významně soukromý sektor. Také v současnosti je v Náchodě a jeho spádové oblasti řada subjektů, které sport přímo podporují nebo existuje vzájemná spolupráce mezi podnikatelským prostředím a sportovním hnutím.

FINANCOVÁNÍ SPORTU

Předmětem této části je analýza financování sportu z rozpočtu města. Nejprve jsou prezentovány základní principy financování sportu v Náchodě, další část tvoří vývojová analýza financování sportu v Náchodě. Nakonec jsou výsledky vztaženy k financování sportu v dalších městech obdobné velikosti.

Principy financování sportu v Náchodě

Tak jako v dalších městech lze finanční toky do oblasti sportu rozdělit do třech základních proudů:

- a) dotace prostřednictvím dotačních programů města
- b) výdaje na provoz sportovních zařízení v majetku města
- c) investiční výdaje v oblasti sportu

V dalším textu jsou charakterizovány základní principy dotačních programů na podporu sportu.

** Část prostředků je do oblasti sportu alokována prostřednictvím Kulturní a sportovní nadace města Náchoda, tyto prostředky nebudou předmětem ekonomické analýzy.*

Program pro poskytování dotací právnickým a fyzickým osobám na podporu sportu

Určen na celoroční činnost právnických a fyzických osob v oblasti sportu mládeže do 19 let včetně nákladů spojených se sportovními soutěžemi, turnaji a soustředěními mládežnických družstev do 19 let (startovné, cestovné, odměny trenérům a rozhodčím, drobné materiální vybavení – sportovní pomůcky, výstroj a výzbroj, náklady na soustředění), na správu sportovního majetku, na služby spojené s užíváním sportovního majetku, na nájem sportovního zařízení.

Důvodem podpory stanoveného účelu je podpora mládežnického sportu jako součásti ochrany a rozvoje zdraví především mladých obyvatel města Náchoda

Předpokládaný celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu města na podporu stanoveného účelu je 3 500 000 Kč (2018), maximální výše dotace v jednotlivém případě je 750 000 Kč. Do okruhu způsobilých žadatelů se řadí právnické a fyzické osoby se sídlem (bydlištěm) a zároveň výkonem sportovní činnosti na území města Náchoda.

Program pro poskytování dotací z výnosu města ze sázkových her právnickým a fyzickým osobám na podporu sportu

Program je určen na celoroční činnost právnických a fyzických osob v oblasti sportu mládeže do 19 let včetně nákladů spojených se sportovními soutěžemi, turnaji a soustředěními mládežnických družstev do 19 let (startovné, cestovné, odměny trenérům a rozhodčím, drobné materiální vybavení – sportovní pomůcky, výstroj a výzbroj, náklady na soustředění), na správu sportovního majetku, na služby spojené s užíváním sportovního majetku (energie, vodné, stočné), na nájem sportovního zařízení a na investice do sportovního zařízení. Opodstatněním podpory stanoveného účelu je znovu podpora mládežnického sportu jako součásti ochrany a rozvoje zdraví především mladých obyvatel města Náchoda

Předpokládaný objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu města na podporu stanoveného účelu byl v roce 2018 celkem 2 280 000 Kč, maximální výše dotace v jednotlivém případě: 500 000 Kč

Okruh způsobilých žadatelů zahrnuje právnické a fyzické osoby se sídlem (resp. bydlištěm) a zároveň výkonem sportovní činnosti na území města Náchoda

Program pro poskytování dotací z výnosu města ze sázkových her na podporu individuálního sportu fyzických osob reprezentujících město Náchod v mezinárodním měřítku

Program slouží k podpoře celoroční činnosti fyzických osob v oblasti individuálního sportu dosahujících velmi dobrých výsledků i na soutěžích probíhajících mimo území ČR. Cílem programu je podpora vrcholového sportu za reprezentaci města a vynikající vzor mladým obyvatelům města Náchoda.

Předpokládaný celkový objem peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu města na podporu stanoveného účelu představuje v roce 2018 celkem 70 000 Kč, maximální možná výše dotace a návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě je 25 000 Kč.

Způsobilými žadateli jsou fyzické osoby reprezentující svou sportovní činností město Náchod v oblasti individuálního sportu na soutěžích probíhajících mimo území ČR.

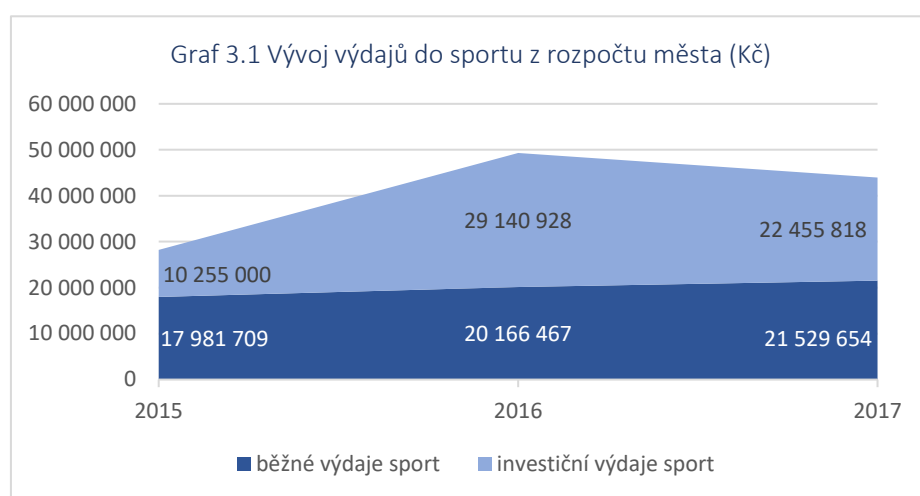

Vývojová analýza financování sportu

Pro účely vývojové analýzy jsme využili data ze závěrečných účtů města za poslední tři roky. *Tabulka 3.1* demonstruje vývoj investičních a běžných výdajů do sportu. Běžné výdaje jsou složeny z dotací a provozních výdajů na sportovní zařízení v majetku města. Z tabulky je zřejmé, že od roku 2015 se zvýšil jak objem investic, tak běžných výdajů. Data z *Tabulky 3.1* jsou pro ilustraci znázorněna na souvisejícím *Grafu 3.1*.

Tabulka 3.1 Vývoj výdajů do sportu z rozpočtu města (Kč)

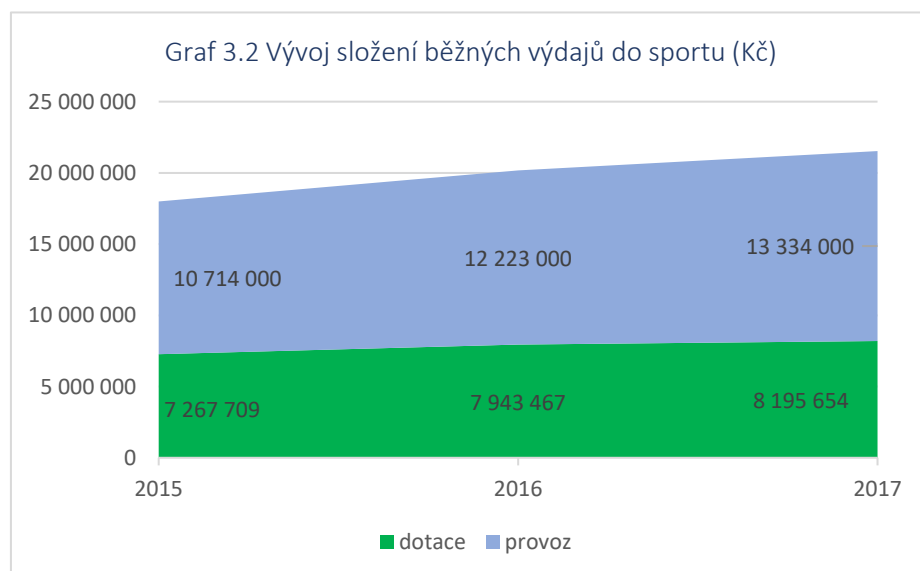
	2015	2016	2017
běžné výdaje sport	17 981 709	20 166 467	21 529 654
investiční výdaje sport	10 255 000	29 140 928	22 455 818
sport celkem	28 236 709	49 307 395	43 985 472

Graf 3.2 znázorňuje vývoj složení běžných výdajů (z *Grafu 3.1*), skládá se tedy ze dvou položek:

- provozní výdaje na sportovní zařízení (včetně oprav)
- dotace sportovním spolkům

V případě obou položek docházelo ke zvyšování objemu prostředků – dotace se mezi lety 2015 a 2017 zvýšily o téměř 13 % a provozní výdaje vzrostly o téměř 25 %. Je však třeba připomenout, že v případě provozních výdajů jsou součástí výdaje na nutné opravy, které byly uskutečňovány právě ve sledovaném období (opravy a rekonstrukce na zimním stadionu a plaveckém bazénu).

Výše charakterizované absolutní částky byly dále vztaženy k rozpočtovým charakteristikám a k počtu obyvatel města Náchoda. Výsledky zachycuje *Tabulka 3.2* právě pomocí těchto poměrových ukazatelů. Běžné výdaje se tak nyní pohybují nad hranicí 7 % z celkových běžných výdajů rozpočtu města, v případě celkových výdajů do sportu je podíl v posledních dvou letech dokonce nad hranicí 10 % z celkových výdajů rozpočtu, což je dáno zejména vysokým objemem sportovních investic. Právě investiční výdaje jsou předmětem navazující *Tabulky 3.3*.

Tabulka 3.2 Poměrové ukazatele podpory sportu (%; Kč)

	2015	2016	2017
Podíl celkových výdajů do sportu na celkových výdajích rozpočtu (%)	7,8%	13,8%	10,1%
Podíl běžných výdajů do sportu na běžných výdajích rozpočtu (%)	6,6%	7,6%	7,3%
Celkové výdaje do sportu na 1 obyvatele města (Kč)	1 381	2 425	2 172
Běžné výdaje do sportu na 1 obyvatele města (Kč)	880	992	1 063

Z *Tabulky 3.3* je tak zřejmé, že investiční výdaje do sportovní oblasti představovaly v charakterizovaném období významný podíl celkových investičních výdajů, v roce 2016 se jednalo o téměř třetinu všech investičních výdajů rozpočtu města Náchoda. Celkově tak bylo v letech 2015 až 2017 do sportu investováno téměř 62 000 0000 Kč.

Tabulka 3.3 Vývoj investičních výdajů do sportu (Kč; %)

	2015	2016	2017
Investiční výdaje sport (Kč)	10 255 000	29 140 928	22 455 818
Investiční výdaje rozpočtu (Kč)	86 512 266	93 148 000	137 794 000
Podíl investičních výdajů na investičních výdajích rozpočtu (%)	11,9%	31,3%	16,3%

Závěrečná tabulka této části vztahuje objem dotací v rámci dotačního programu města Náchoda rovněž k rozpočtovým charakteristikám a k počtu obyvatel. Z *Tabulky 3.4* vyplývá, že se objem dotací pohybuje téměř na úrovni 3 % běžných výdajů rozpočtu. V kontextu ČR se jedná o relativně vysoký podíl. Cílem následující části tak bude vztáhnout tyto výsledky k datům z dalších českých měst.

Tabulka 3.4 Vývoj sportovních dotací (%; Kč)

	2015	2016	2017
Podíl sportovních dotací na běžných výdajích	2,7%	3,0%	2,8%
Sportovní dotace v přepočtu na 1 obyvatele	355	391	405
Sportovní dotace	7 267 709	7 943 467	8 195 654

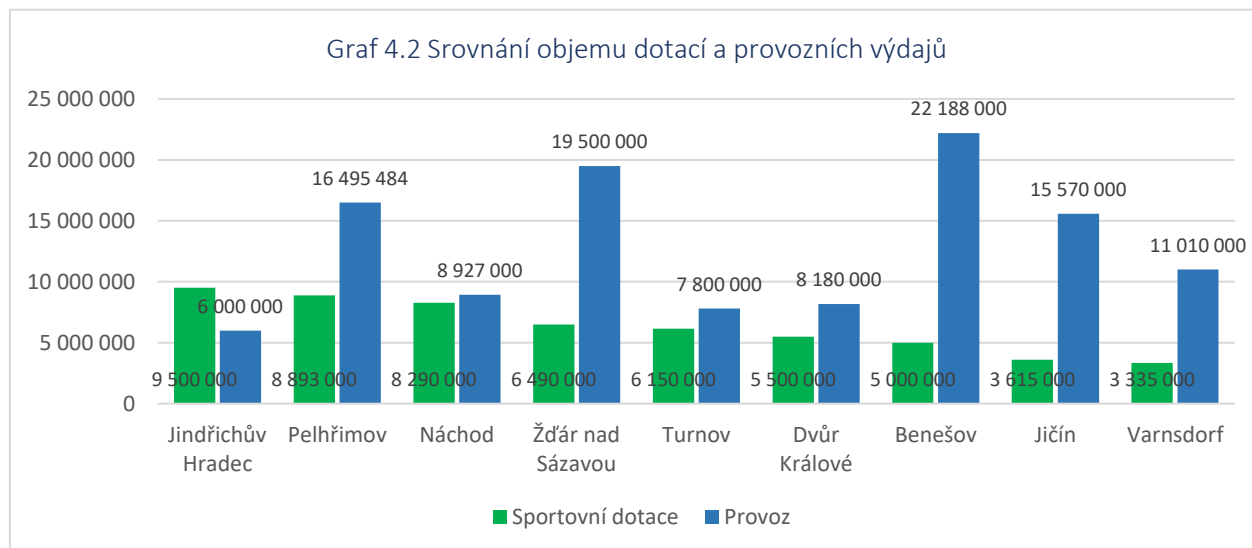
Komparace financování sportu s dalšími městy

Tato část dává výsledky analýzy financování sportu do širšího kontextu srovnáním s dalšími městy obdobné velikosti. Základními zdroji dat byly schválené rozpočty měst na rok 2018. V *Tabulce 4.1* jsou města seřazena podle hodnot v posledním sloupci („celkem běžné výdaje sport“). Náchod se tak z hlediska běžných výdajů řadí v kontextu dalších měst k průměrným hodnotám.

Tabulka 4.1 Přehled základních charakteristik měst

Město	běžné výdaje rozpočtu	počet obyvatel	sportovní dotace	provoz zařízení	celkem běžné výdaje sport
Benešov	399 926 000	16 522	5 000 000	22 188 000	27 188 000
Žďár nad Sázavou	345 768 000	21 160	6 490 000	19 500 000	25 990 000
Pelhřimov	275 852 000	16 105	8 893 000	16 495 484	25 388 484
Jičín	280 260 000	16 480	3 615 000	15 570 000	19 185 000
Náchod	310 353 000	20 132	8 290 000	8 927 000	17 217 000
Jindřichův Hradec	397 922 000	21 460	9 500 000	6 000 000	15 500 000
Varnsdorf	227 939 000	15 429	3 335 000	11 010 000	14 345 000
Turnov	304 874 000	14 312	6 150 000	7 800 000	13 950 000
Dvůr Králové	298 775 000	15 733	5 500 000	8 180 000	13 680 000
<i>Průměr</i>	<i>315 741 000</i>	<i>17 481</i>	<i>6 308 111</i>	<i>12 852 276</i>	<i>19 160 387</i>

Pokud se však zaměříme na strukturu běžných výdajů, zjistíme, že se Náchod řadí na třetí místo z hlediska objemu sportovních dotací (pouze tři města disponují absolutními hodnotami dotací vyššími než 8 000 000 Kč – Náchod, Pelhřimov a Jindřichův Hradec. V případě provozních výdajů patří Náchod k městům s podprůměrnými hodnotami – výše provozních výdajů je v Náchodě o téměř 4 000 000 Kč nižší, než je průměr za všechna města (12 850 000 Kč), což lze chápat pozitivně, výsledky mohou naznačovat efektivnější přístupy Náchoda k provozu vlastních zařízení.

Na následující straně jsou města hodnocena prostřednictvím poměrových ukazatelů – data jsou tak znovu vztažena k rozpočtovým charakteristikám a k počtu obyvatel. V *Tabulce 4.2* jsou města seřazena podle výše absolutních hodnot provozních výdajů na sportovní zařízení v majetku města. V přepočtu na jednoho obyvatele tak město Náchod dosahuje druhé nejnížší hodnoty a z hlediska běžných výdajů rozpočtu je podíl provozních výdajů na úrovni 2,9 %, jedná se tak o čtvrtou nejnížší hodnotu, ostatní města jsou již na hodnotách 4,8 % a vyšších.

Tabulka 4.2 Poměrové ukazatele provozních výdajů

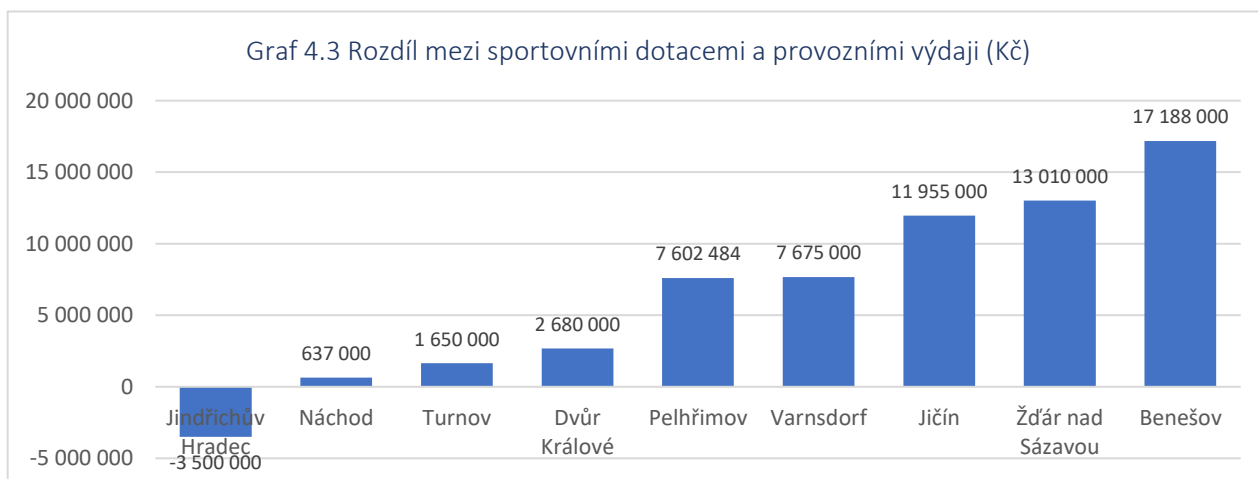
Město	provoz zařízení / běžné výdaje rozpočtu (Kč)	provoz zařízení / počet obyvatel	provoz zařízení
Benešov	5,5%	1 343	22 188 000
Žďár nad Sázavou	5,6%	922	19 500 000
Pelhřimov	6,0%	1 024	16 495 484
Jičín	5,6%	945	15 570 000
Varnsdorf	4,8%	714	11 010 000
Náchod	2,9%	443	8 927 000
Dvůr Králové	2,7%	520	8 180 000
Turnov	2,6%	545	7 800 000
Jindřichův Hradec	1,5%	280	6 000 000
<i>Průměr</i>	<i>4,1%</i>	<i>748</i>	<i>12 852 276</i>

Tabulka 4.3 demonstruje srovnání měst z hlediska výše sportovních dotací, města jsou v tomto případě seřazena podle hodnot v prvním sloupci. Náchod se v tomto případě řadí na druhé místo za Pelhřimov. 2,7 % běžných výdajů je tak z rozpočtu alokováno na dotace prostřednictvím dotačních programů, v přepočtu na jednoho obyvatele se jedná o částku 412 Kč (4. nejvyšší hodnota).

Tabulka 4.3 Poměrové ukazatele objemu sportovních dotací

Město	sportovní dotace / BV rozpočtu (%)	sportovní dotace / počet obyvatel (Kč)	sportovní dotace
Pelhřimov	3,2%	552	8 893 000
Náchod	2,7%	412	8 290 000
Jindřichův Hradec	2,4%	443	9 500 000
Turnov	2,0%	430	6 150 000
Žďár nad Sázavou	1,9%	307	6 490 000
Dvůr Králové	1,8%	350	5 500 000
Varnsdorf	1,5%	216	3 335 000
Jičín	1,3%	219	3 615 000
Benešov	1,3%	303	5 000 000
<i>Průměr</i>	<i>2,0%</i>	<i>359</i>	<i>6 308 111</i>

V posledním grafu (Graf 4.3) je znázorněn rozdíl mezi dotacemi a provozními výdaji. Pouze Jindřichův Hradec tak má vyšší objem dotací než provozních výdajů, nejvyrovnanější má obě hodnoty právě město Náchod, pět měst překračuje objem sportovních dotací provozními výdaji o více než 7 000 000 Kč.

Financování sportu – shrnutí

Z analýzy financování sportu jednoznačně vyplývá, že město Náchod se řadí mezi samosprávy s nadprůměrnou finanční podporou organizovaného sportu. S ohledem na relativně nízké provozní výdaje na provoz sportovních zařízení v majetku města lze o Náchodě hovořit jako o sportovním centru regionu, což potvrzuje mimo jiné existující sportovní infrastruktura, nebo personální obsazení na úrovni městského úřadu. Z výsledků dílčích analýz lze formulovat následující hlavní poznatky:

- celkový objem finančních prostředků na podporu sportu překračuje 10% hranici celkových výdajů rozpočtu
- běžné výdaje do oblasti sportu se pohybují nad úroveň 7 % běžných výdajů rozpočtu
- město soustavně investuje do stávající i nové sportovní infrastruktury
- město Náchod finančně podporuje v rámci programových dotací také sportovní infrastrukturu ve vlastnictví spolků
- v kontextu ČR patří Náchod k městům s nejvyšším objemem dotací
- dotace se blíží k 3 % celkových běžných výdajů rozpočtu (2. nejvyšší hodnota v rámci ekonomické komparace)
- vzhledem k vybavenosti města lze pozitivně hodnotit relativně nízké provozní výdaje
- současné organizační uspořádání provozu sportovních zařízení v majetku se jeví jako ekonomicky efektivní

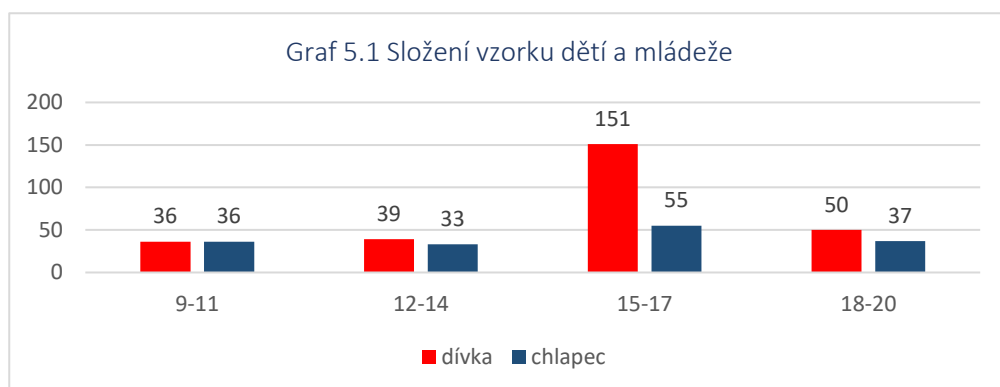

SPORTOVNÍ ÚČAST OBYVATEL NÁCHODA

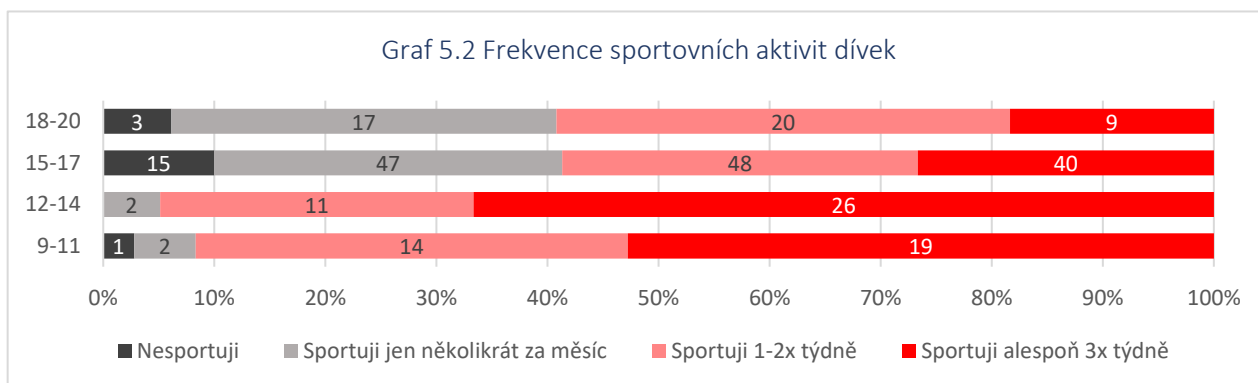
Tato část vychází z původního průzkumu realizovaného na základních a středních školách v Náchodě a mezi dospělou populací města. Vzhledem k charakteru dotazování, které bylo dobrovolné a s ohledem na omezenou velikost vzorku jsme se zaměřili především na kvalitativní odpovědi a charakter sportovních aktivit respondentů.

Sportovní účast mládeže

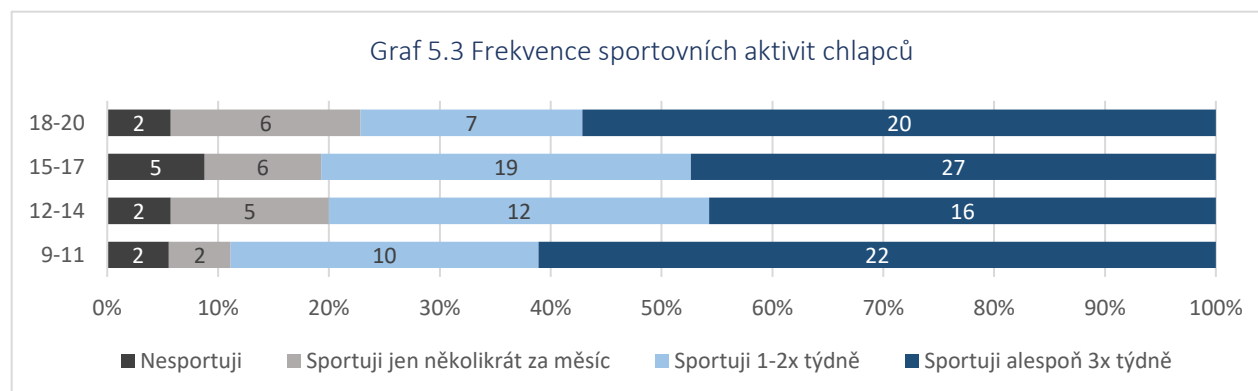
Dotazníkového šetření na školách se účastnili žáci a žákyně od 5.tříd výše, celkem vyplnilo dotazník 436 respondentů. Jak vyplývá z *Grafu 5.1*, u kategorie 15-17 let výrazně převyšovaly dívky (151 respondentek oproti 55 chlapcům). Zapojení základních škol bylo relativně nízké.

Graf 5.2 charakterizuje frekvenci sportovních aktivit dívek podle věku. Výsledky odpovídají současným společenským trendům, kdy po 15. roku relativně vysoký podíl dívek přestává sportovat pravidelně a část dívek zanechává sportovních aktivit úplně. Naopak v kontextu výsledků z dalších měst je v Náchodě velmi vysoký podíl dívek v kategorii 12-14 let, které sportují alespoň 3x týdně – téměř dvě třetiny.

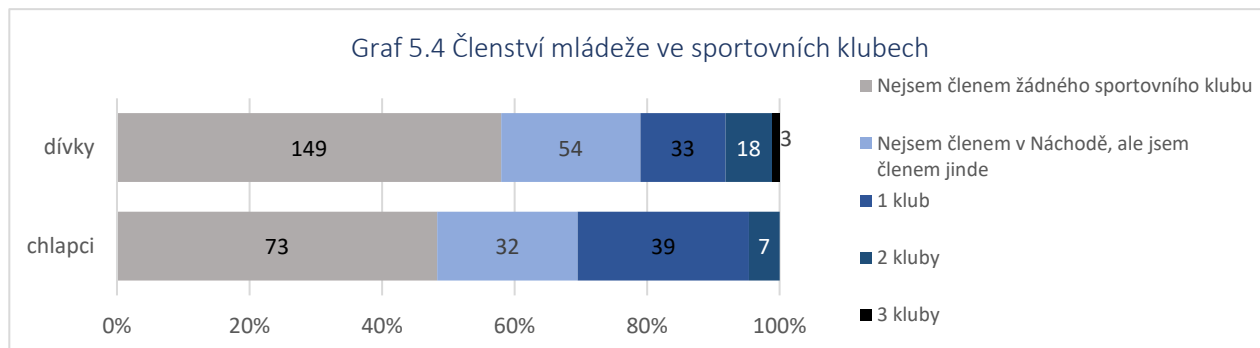

V případě chlapců (*Graf 5.3*) nedochází s rostoucím věkem k tak výraznému snížení frekvence sportovních aktivit. Většina sportujících chlapců napříč věkovými kategoriemi sportuje alespoň 3x týdně, 80 % chlapců tak sportuje pravidelně (alespoň 1x týdně).

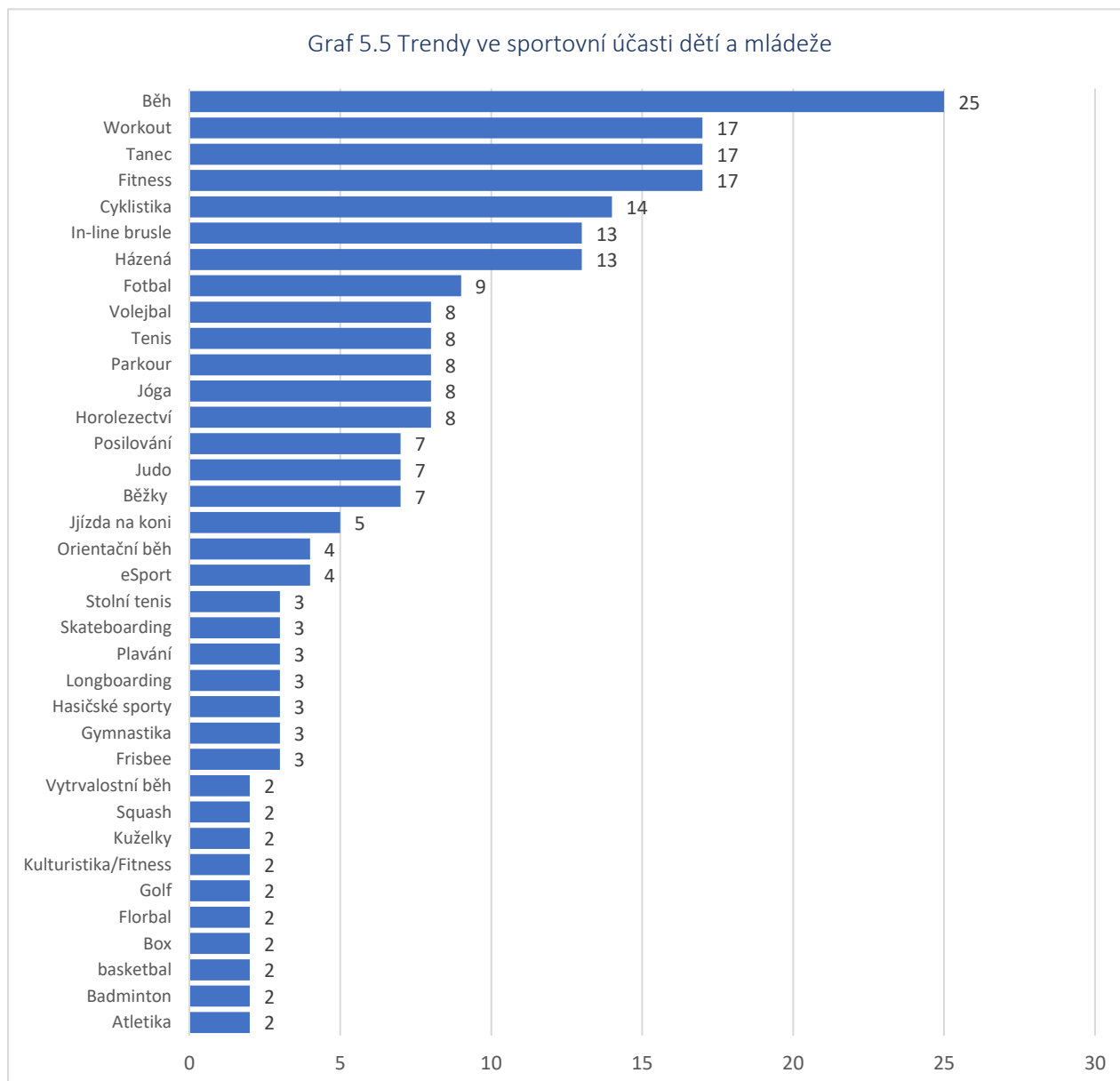

S ohledem na formulaci samotného Plánu rozvoje sportu nás dále zajímalo, jaký je u dětí a mládeže charakter sportovních aktivit – zda jsou členy nějakého sportovního klubu v Náchodě. Z *Grafu 5.4* vyplývá, že téměř 60 % dívek a necelá polovina chlapců není členem žádného sportovního klubu. Pokud je respondent členem sportovního klubu, většinou se jedná právě o jeden subjekt, jen nepatrná část je členem více než jednoho klubu. Zajímavé je pak zjištění, že větší podíl dívek je členkami alespoň dvou klubů.

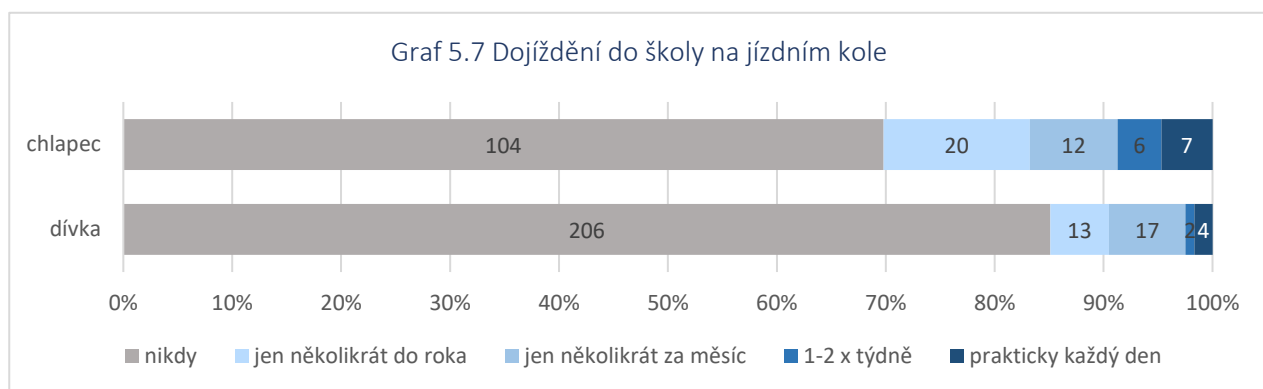
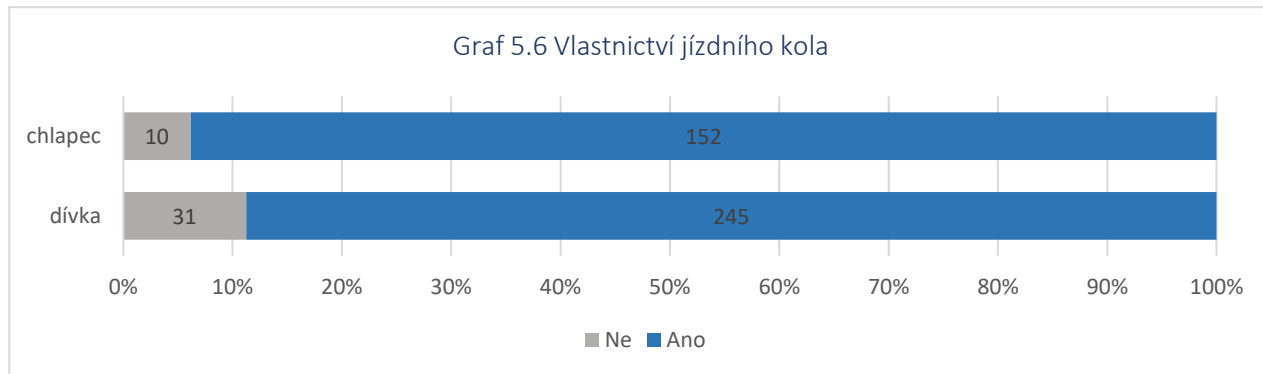
Za účelem zjištění aktuálních trendů ve sportovních odvětvích jsme se dále respondentů zeptali, zda jsou nějaké sporty, kterým se začali věnovat v posledním roce či dvou. Výsledky pro chlapce i dívky znázorňuje *Graf 5.5*. Komentář ke grafu je na následující straně.

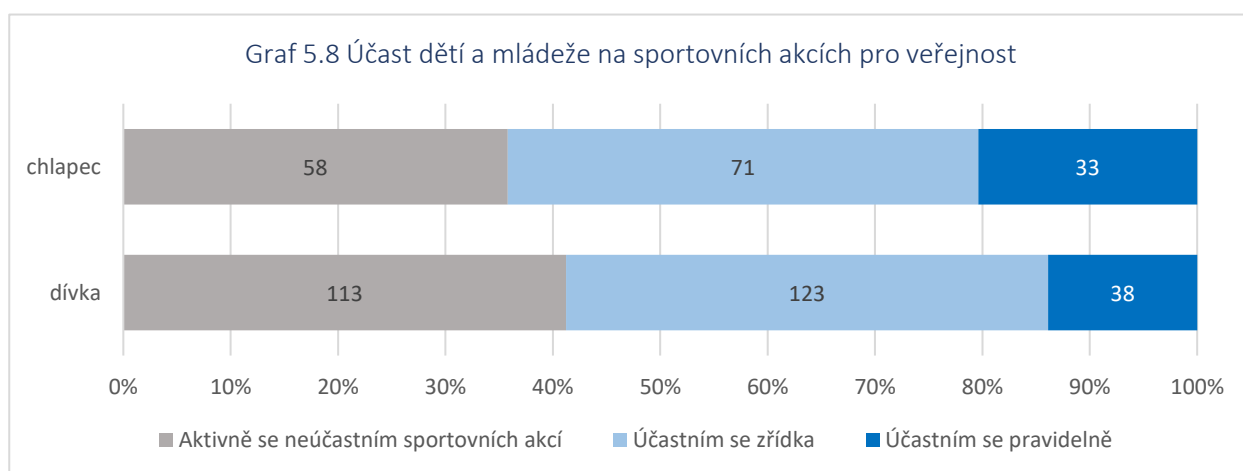

O vysoké individualizaci ve sportu svědčí fakt, prvních šest sportů (viz předchozí strana) je individuálních s nesoutěžním charakterem. Výrazná část dětí a mládeže tak upřednostňuje sportovní aktivity, které jsou realizovány mimo klasická sportovní zařízení.

Dále jsme se žáků a žákyň zeptali, zda vlastní jízdní kolo (Graf 5.6). Drtivá většina respondentů tak disponuje vlastním jízdním kolem. Následovala otázka, zda jej využívají k pravidelnému dojíždění do školy (Graf 5.7). Z výsledků vyplývá, že pravidelně jezdí do školy na kole jen necelých 10 % chlapců a pouhá 2 % dívek.

V rámci šetření nás dále zajímalo, zda se děti a mládež aktivně účastní sportovních akcí pro veřejnost. Graf 5.8 ilustruje výsledky znovu zvláště pro dívky a chlapce. Pravidelně se účastní sportovních akcí 20 % chlapců a 14 % dívek, nejvýraznější část se akcí účastní zřídka. Více než třetina chlapců a dívek se takových akcí neúčastní vůbec.

Tabulka 5.1 na další straně vychází z podkladů, kterými disponuje OKSC. Jedná se o členskou základnu mládeže v náchodských spolcích, které žádají o dotace prostřednictvím dotačních titulů města. Kritériem pro zahrnutí do níže uvedené tabulky byla vykázaná členská základna dětí alespoň ve dvou letech. Z výsledků vyplývá, že u většiny subjektů docházelo v posledních 3 letech k růstu členské základny mládeže. Nejvýraznější růst zaznamenal SK Plhov – Náchod, SKP Judo Náchod a FK Náchod.

Budeme-li vycházet ze statistik ČSÚ o počtu občanů ve věku 6 – 19 let, lze konstatovat, že členem nějakého sportovního spolku v Náchodě je přibližně 75 % obyvatel Náchoda ve kategorii 6 až 19 let.

Tabulka 5.1 Vývoj členské základny dětí a mládeže do 19 let

sportovní spolek	2015	2016	2017
SK Plhov - Náchod	145	189	248
FK Náchod	158	158	197
TJ Náchod	174	136	164
Florbal Náchod	150	152	158
SKP Judo Náchod	77	110	148
SPORT KLUB Náchod	117	133	141
TJ Delfín Náchod	130	136	138
HC Náchod	89	107	104
TJ Sokol Náchod	108	124	102
SK Babí	63	77	84
MONA Náchod	98	88	74
TJ SPŠ Stavební Náchod	50	45	65
Tenisový klub Náchod	62	56	52
TJ Sokol Staré Město	25	35	45
Sportovní kuželkářský klub Náchod	46	42	42
SK STAR Babí, Náchod	21	26	34
TJ Kraso Náchod	17	23	29
SDH Běloves	24	26	27
TJ START Náchod	8	17	16
Holkey Náchod	0	5	10
TJ Sokol Běloves	22	15	0
Celkem	1 584	1 700	1 878

Nakonec uvádíme souhrn odpovědí na otevřené otázky. Respondentů jsme se ptali, zda jsou nespokojeni se stavem sportovních zařízení nebo sportovních lokalit. Výrazná část (více než 60 %) respondentů uvedla, že jsou spokojeni. U zbývajících částí se nejčastěji objevovaly následující odpovědi týkající se nespokojenosti se současným stavem:

- vybavení plaveckého bazénu
- nutná revitalizace zámeckého kopce a schodů
- více posilovacích strojů
- sportovní hala „Plechárna“
- asfaltové hřiště v Bělovsi
- sokolovna v Bělovsi
- přístup na Hamra
- povrch a charakter skateparku

Dále nás zajímalo, zda děti a mládež pociťují absenci nějakého sportoviště, které by si v Náchodě přály za účelem realizace vlastních sportovních aktivit. Nejčastěji byla zaznamenána následující zařízení:

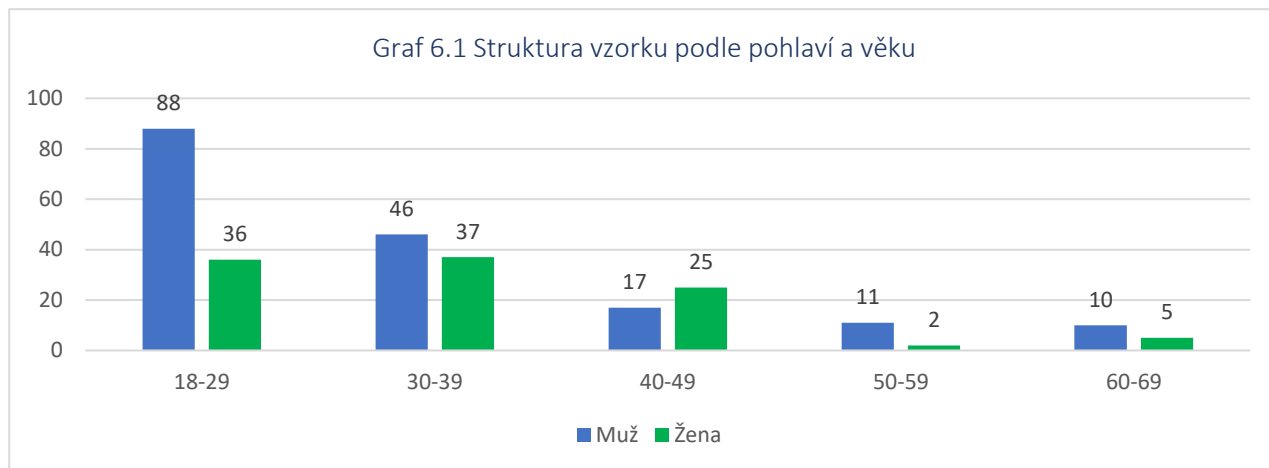
- větší skatepark
- podmínky pro biatlon
- jízdárna
- reprezentativní sportovní hala
- parkourové/freerunové hřiště
- více hřišť pro workout
- více hřišť pro malou kopanou
- horolezecké stěny
- trampolínové centrum
- tenisové kurty
- basketbalové hřiště

Sportovní účast dospělých obyvatel města Náchoda

Níže uvádíme výsledky šetření mezi dospělou populací města Náchoda. Dotazování bylo dobrovolné, lze tak předpokládat, že se průzkumu účastnili právě ti obyvatelé, kteří mají pozitivní vztah ke sportu, zároveň jsou to právě tyto osoby, které jsou seznámeni s problémovými oblastmi rozvoje sportu v Náchodě, a tak mohou výsledky přinést cenné poznatky, které doplní výsledky rozhovorů s aktéry sportovního hnutí v Náchodě. Graf 6.1 znázorňuje strukturu vzorku podle pohlaví a věku. S věkem se snižoval počet respondentů, nejsilnější zastoupení tak měly nejmladší skupiny obyvatel města.

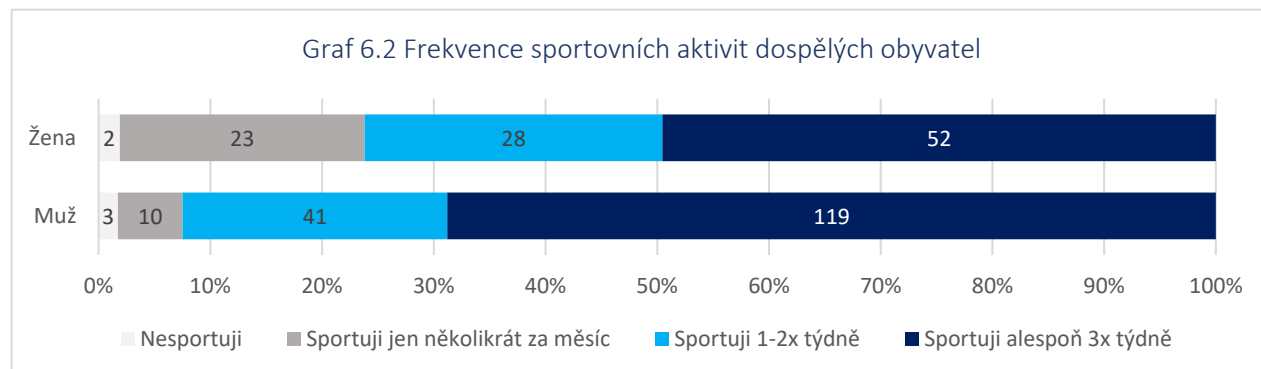

Zastoupení různých částí města ilustruje *Tabulka 6.1*. Zdaleka nejvyšší zastoupení měla část Náchod, dále pak Staré Město nad Metují a Běloves. Počet respondentů ve zbývajících místních částech byl nižší než 10 respondentů, což je třeba reflektovat při interpretaci některých výsledků.

Tabulka 6.1 Zastoupení místních částí v dotazníkovém šetření

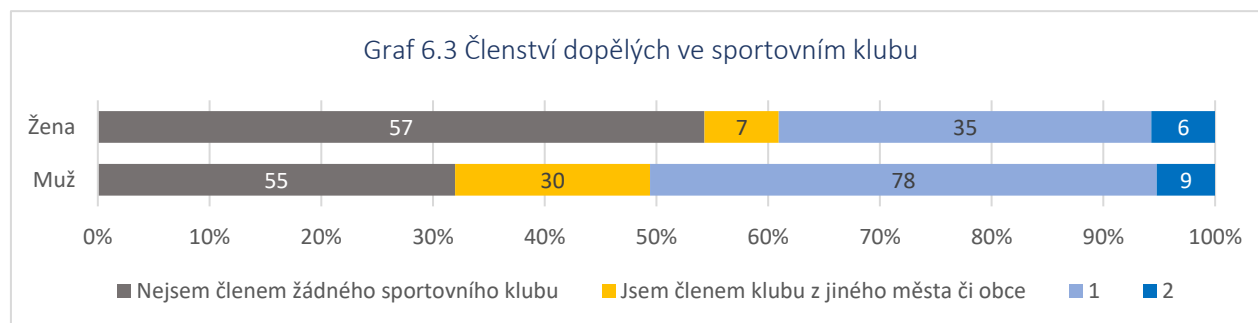
Náchod	133
Staré město nad Metují	59
Běloves	41
Babí	9
Malé Poříčí	9
Lipí	7
Bražec	5
Jizbice	4
Dobrošov	2
Pavlišov	1

Níže uvedený *Graf 6.2* vypovídá o frekvenci sportovních aktivit dospělých respondentů, je však třeba zdůraznit, že se nejedná o reprezentativní vzorek, a tak lze předpokládat, že většina účastníků výzkumu má pozitivní vztah ke sportu, zatímco situace z hlediska celé populace města bude jiná. Přesto výsledky naznačují společenský trend, kdy ženy sportují méně často než muži.

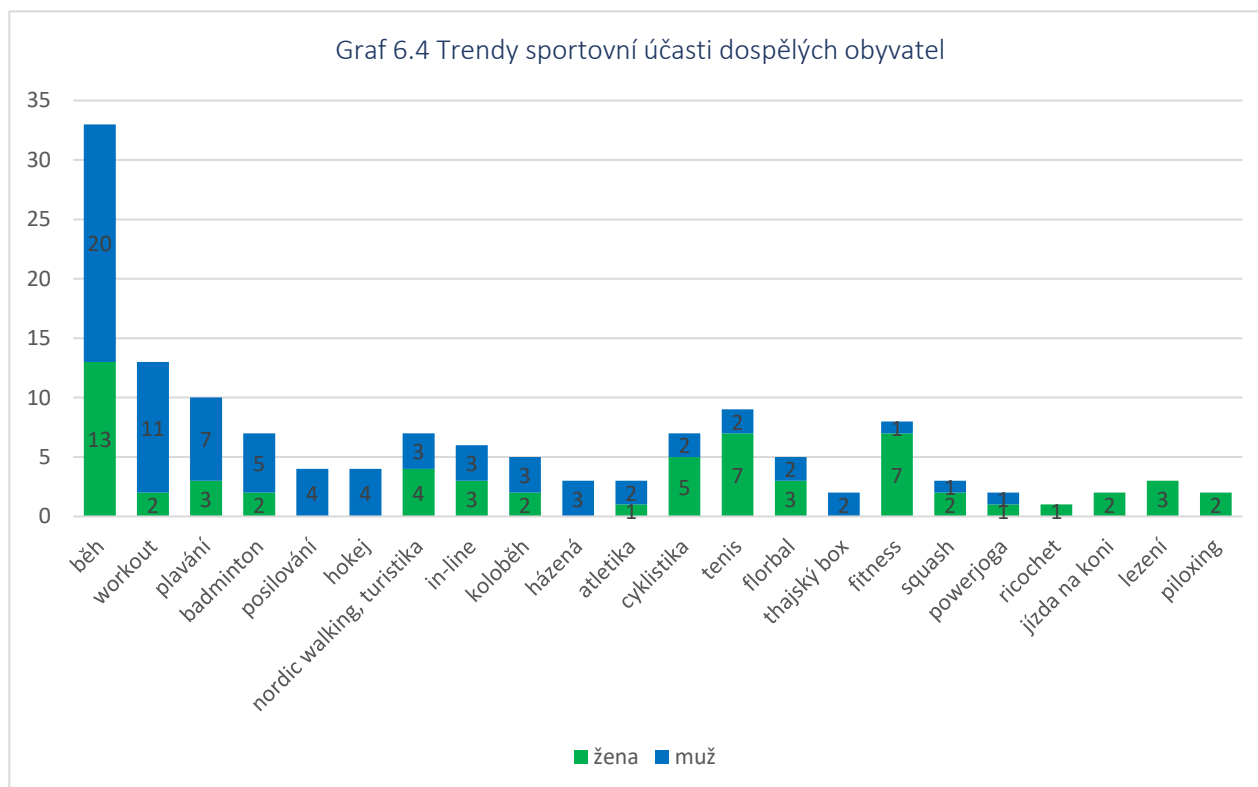

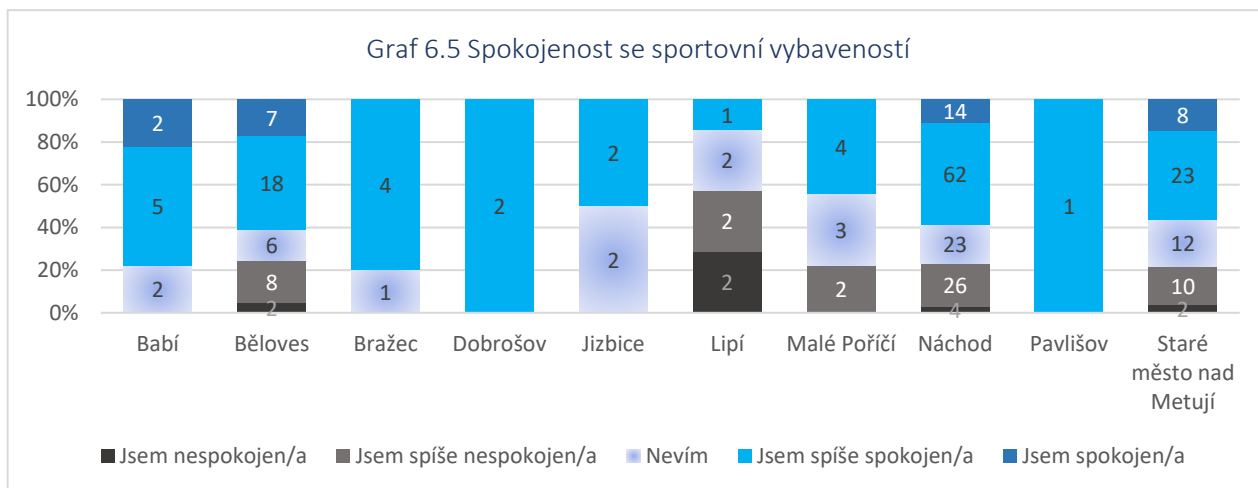
Vyšší vypovídající hodnotu má *Graf 6.3*, který demonstruje členství ve sportovním klubu – z výsledků tak lze odvodit, jaký podíl sportujících obyvatel z Náchoda upřednostňuje organizovaný sport a jaký podíl preferuje neformální či neorganizované aktivity. Výsledky napovídají, že zejména ženy upřednostňují neorganizovanou sportovní činnost, podíl žen, které nejsou členkami žádného sportovního spolku výrazně převyšuje stejnou kategorii mužů.

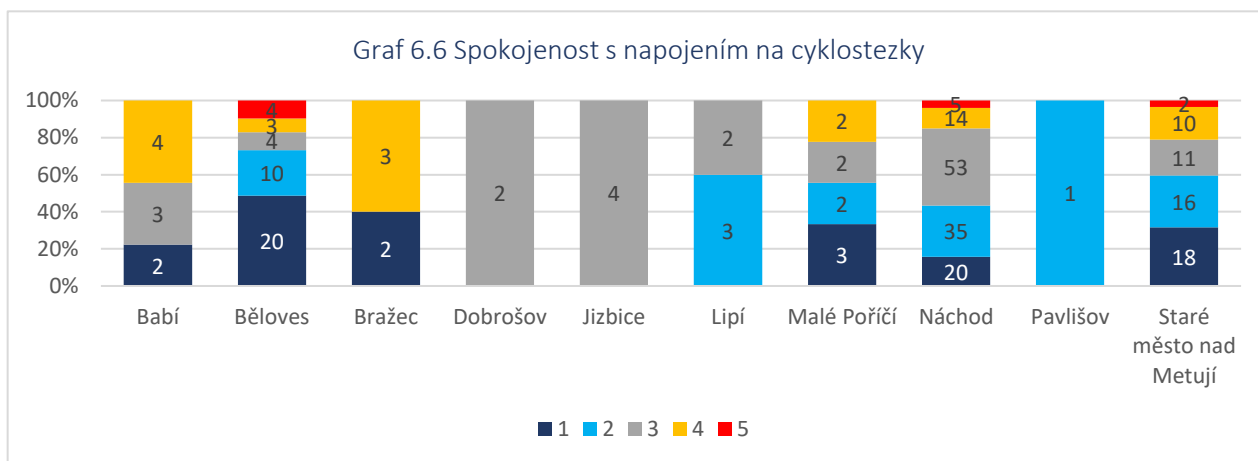
Podobně jako v případě dětí a mládeže jsme se zeptali dospělých, zda jsou nějaké sporty, kterým se začali věnovat v posledním roce či dvou. Výsledky shrnuje zvláště pro muže a ženy *Graf 6.4*. U obou kategorií měl nejvyšší četnost běh, mezi muži pak následoval workout, plavání a badminton. Ženy dále deklarovaly tenis, fitness, cyklistiku a turistiku. Z výsledků tak vyplývá, že se znovu jedná zejména o individuální sporty.

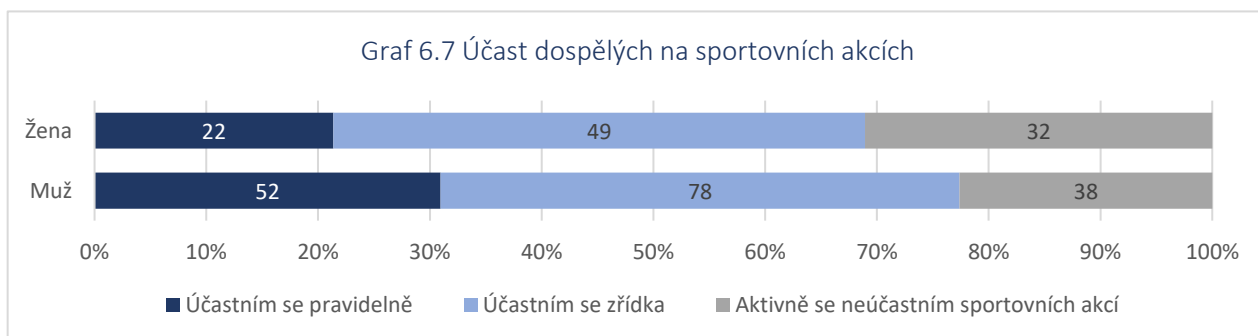
Obyvatel Náchoda jsme se dále tázali, jak jsou spokojeni se sportovní vybaveností v místě jejich bydliště. Výsledky naznačuje *Graf 6.5* na následující straně. Je však třeba zdůraznit, že velikost vzorků byla ve většině místních částí příliš nízká, a tak mají výsledky spíše ilustrativní charakter a je vhodné je dát do kontextu kvalitativních odpovědí na otevřené otázky (viz níže). Napříč všemi částmi lze konstatovat, že většina obyvatel je spíše spokojených, relativně nejvyšší nespokojenost lze pozorovat u části Lipí.

Obdobný charakter má Graf 6.6, který ilustruje odpovědi na otázku, jak jsou obyvatelé spokojeni s napojením jejich místní části na cyklostezky. Respondenti měli možnost známkovat jako ve škole – 1 nejvyšší spokojenost a 5 nespokojenost.

Dále jsme se obyvatel zeptali, jestli se aktivně účastní sportovních akcí pro veřejnost. Výsledky ilustruje Graf 6.7 – téměř třetina mužů se účastní pravidelně, zatímco žen je to pouze pětina. Většina dospělých se takových akcí účastní jen zřídka.

Také dospělí měli možnost se volně vyjádřit k současnému stavu sportovní vybavenosti. Odpovědi do velké míry reflektovaly výsledky z pohledu dětí a mládeže. Dospělí nejčastěji projevovali nespokojenost se stavem sportovní haly „Plechárna“, s plaveckým bazénem, horší dostupností stadionu Hamra nebo stavem nafukovací haly v Bělovsí.

Dospělým respondentům pak v Náchodě nejčastěji chyběla tato sportoviště:

MTB Traily, multifunkční hala, veřejné tenisové kurty, více cyklostezek, dostupné fitness, střelnice nebo prostory pro badminton.

Sportovní účast v Náchodě – shrnutí

Z dílčích analýz vzešly zejména následující poznatky, které je vhodné dále dát do souvislosti s poznatky o sportovní vybavenosti v navazující části.

- relativně vysoký podíl dětí do 14 let sportuje pravidelně
- výrazná část dívek po 15. roku se již nevěnuje sportu pravidelně
- většina sportujících dívek starších 15 let již není členkou sportovního klubu
- z hlediska nových sportů preferuje mládež individuální aktivity
- vysokou popularitu mají mezi mládeží sporty realizované mimo sportovní zařízení (běh, cyklistika, in-line, workout)
- vysoký podíl (75 %) náchodské mládeže je členem nějakého sportovního klubu
- děti a mládež jsou nejčastěji nespokojeni se stavem sportovní haly a skateparku, vybavením plaveckého bazénu, přístupem na stadion Hamra
- děti a mládež by nejraději uvítaly novou sportovní halu, nový skatepark, více hřišť na malou kopanou nebo více workoutových prvků
- dospělí muži sportují častěji než ženy
- zejména dospělé ženy (55 %) sportují mimo sportovní klub
- vysoké popularity dosahuje u dospělých běh, workout a plavání
- občané jsou relativně spokojeni s vybaveností města
- v kontextu dalších měst projevily relativně nízký podíl obyvatel Náchoda vysokou míru nespokojenosti se současným stavem

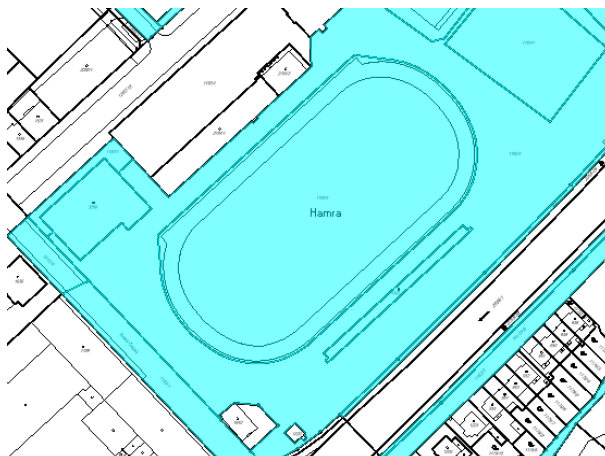
SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA

Cílem této části je poskytnout přehled sportovní infrastruktury města Náchoda s hlavním důrazem na sportovní zařízení v majetku města. Předmětem zájmu byl zejména účel a stav sportovních zařízení. Sportovní infrastruktura je rozdělena do několika kategorií podle vlastníka či provozovatele.

Sportovní zařízení v majetku města

První kategorie zahrnuje sportovní zařízení v majetku města, která mají vlastního provozovatele.

Atletický stadion Hamra

Provozovatel	SZMN
Lokalita	Hamra
Dispozice	travnaté fotbalové hřiště, 400 m atletický ovál s 6 dráhami a sektory pro technické disciplíny, tribuna, víceúčelové hřiště, šatny, sociální zařízení, klubovna s kapacitou 20 osob
Účel	fotbal, atletika
Využití	spolky, školy, veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	rozvoj zázemí pro sportovce a prostor pro uskladnění atletického náčiní, více dostupných hodin pro veřejnost
Stav	výborný

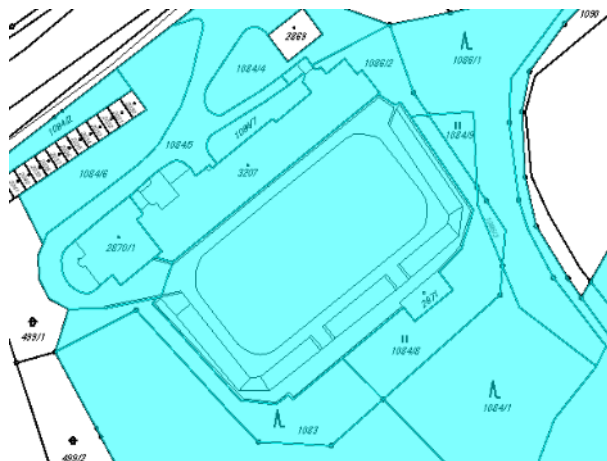
Krytý plavecký bazén

Provozovatel	SZMN
Lokalita	Hamra
Dispozice	25m krytý bazén s 6 dráhami, dětský bazén 10 x 7,5 m, 2 sauny, 2 masérny, 2 parní komory, tělocvična, občerstvení
Účel	plavecké sporty, rekreační plavání, regenerace
Využití	spolky, školy, veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	předpoklad celkové rekonstrukce bazénu, prosakující vana – nahrazení nerezovou vanou, ekonomicky a uživatelsky efektivnější systém (turnikety), nevyhovující parkovací kapacity, potenciál užší spolupráce se sportovními kluby
Stav	částečně vyhovující

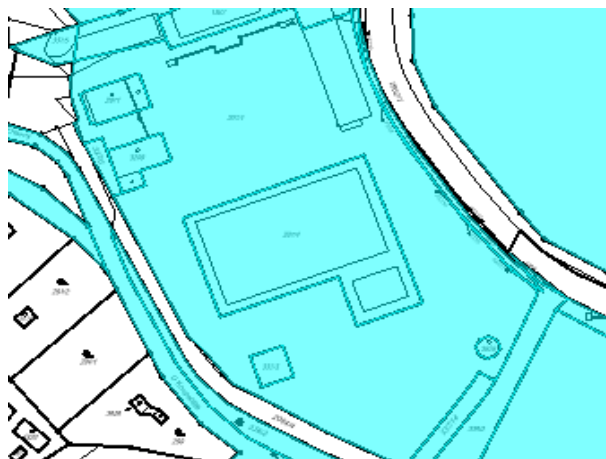
Zimní stadion

Provozovatel	OKSC MÚ Náchod
Lokalita	Na Strži
Dispozice	umělá ledová plocha 60 x 30 m, kapacita 1760 osob, malá tělocvična, zázemí s šatnami a sociálním zařízením, hotel s kapacitou 60 lůžek a restaurace
Účel	hokej, krasobruslení, bruslení, rychlobruslení, rekreační bruslení, alternativní využití od května do červencem, koncerty, výstavy
Využití	spolky, školy, veřejnost, sportovní soustředění a kempy
Opravy/další rozvoj/připomínky	nutná výměna chlazení, rozvoj zázemí (nové šatny a větší tělocvična), rozšíření parkovacích kapacit
Stav	částečně vyhovující

Jiráskovo koupaliště

Provozovatel	SZMN
Lokalita	U Koupaliště
Dispozice	otevřený bazén 50 x 25 m, dětský bazén se skluzavkou, brouzdaliště s vodním hřibem, masážní trysky, chrliče vody, čtyřdráhová skluzavka, hřiště na beachvolejbal, stolní tenis, kulečnick stánky s občerstvením, restaurace,
Účel	kondiční a rekreační plavání, závodní plavání, rekreace
Využití	veřejnost, spolky, návštěvníci města
Opravy/další rozvoj/připomínky	nedostatečné parkovací kapacity, dětský bazén a brouzdaliště v nevyhovujícím stavu,
Stav	některé části v nevyhovujícím stavu

Basketbalové hřiště v areálu SVČ Děčko

Provozovatel	SVČ Děčko
Lokalita	Zámecká
Dispozice	basketbalové hřiště 20 x 10 m
Účel	basketbal, míčové hry
Využití	členové SVČ, veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Workoutové hřiště Plhov

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Pod Kalvárií/Plhov
Dispozice	Posilovací prvky
Účel	posilování a kondiční cvičení
Využití	Veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Hřiště Bezručova

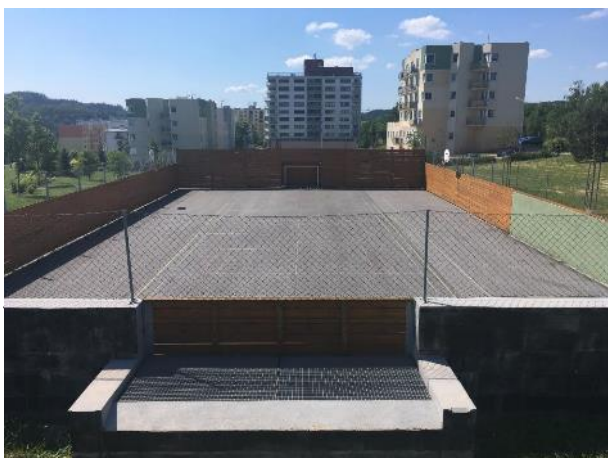
Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Bezručova/Pod Montací
Dispozice	hřiště s umělým povrchem, posilovací prvky
Účel	posilování a kondiční cvičení, míčové hry
Využití	Veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Hřiště Ovocná

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Ovocná/Pod Montací
Dispozice	oplocené hřiště 22 x 15 m, sypaný povrch, branky a basketbalové koše
Účel	
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	výměna povrchu
Stav	vyhovující

Hřiště Okrová

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Okrová/Sídlíště SUN
Dispozice	asfaltové hřiště s brankami a pevnými vysokými mantinely, posilovací prvky
Účel	míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Hřiště Bartoňova

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Bartoňova/pod nemocnicí
Dispozice	bezbariérový 200 m tartanový ovál a tartanové hřiště 42 x 20 m s brankami a basketbalovými koši
Účel	atletika, míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	dobrý

Hřiště Na Pláni

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Na Pláni
Dispozice	oplocené hřiště 20 x 15 m, s posypem, brankami, basketbalovými koši
Účel	míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	dobrý

Hřiště Na Výsluní

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Na Výsluní
Dispozice	oplocené hřiště s umělým povrchem, posilovací prvky
Účel	posilování a kondiční cvičení, míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Hřiště Václavická

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Václavická
Dispozice	oplocené hřiště 28 x 14 m, s posypem, brankami, basketbalovými koši
Účel	míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	dobrý

Skatepark Hamra

Provozovatel	SZMN
Lokalita	Hamra
Dispozice	betonový povrch 30 x 14 m s dřevěnými překážkami
Účel	skate, bike, koloběžky
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	Realizace celobetonového skateparku, doplnění infrastruktury pro parkour
Stav	částečně vyhovující

Asfaltové hřiště Hamra

Provozovatel	SZMN
Lokalita	Hamra
Dispozice	asfaltová povrch 28 x 14 m s basketbalovými koši
Účel	míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	rozvoj skateparku, vytvoření podmínek pro parkour
Stav	vyhovující

Hřiště Kostecká

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Kostecká
Dispozice	mini hřiště 6 x 10 m s umělým povrchem
Účel	míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	oplocení
Stav	výborný

Hřiště Bílkova

Provozovatel	MÚ Náchod
Lokalita	Bílkova
Dispozice	hřiště 24 x 12 m s umělým povrchem, s volejbalovými sloupky
Účel	míčové hry
Využití	veřejnost
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Sportovní zařízení škol

Předmětem další části jsou sportovní zařízení škol. V rámci šetření byli prostřednictvím elektronického formuláře osloveni ředitelé všech základních a středních škol v Náchodě s cílem zmapovat stav sportovní vybavenosti jednotlivých škol.

Základní škola T. G. Masaryka Náchod

Sportoviště	tělocvičny + lezecká stěna
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Bartoňova
Dispozice	
Účel	míčové hry + lezení
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	dobrý

Střední odborná škola sociální a zdravotnická - EA Náchod

Sportoviště	tělocvična
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Kladská
Dispozice	
Účel	míčové hry, gymnastika, posilování
Dostupnost pro veřejnost	NE
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	vyhovující

Jiráskovo gymnázium, Náchod

Sportoviště	tělocvična
Vlastník	KHK
Lokalita	Řezníčkova
Dispozice	30 x 18 m
Účel	míčové hry, gymnastika
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Sportoviště	gymnastický sál
Vlastník	KHK
Lokalita	Řezníčkova
Dispozice	24 x 9 m
Účel	gymnastika
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Sportoviště	posilovna
Vlastník	KHK
Lokalita	Řezníčkova
Dispozice	22,5 x 5 m
Účel	posilování, fitness
Dostupnost pro veřejnost	NE
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

ZŠ Náchod 1. Máje

Sportoviště	venkovní školní hřiště
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	1. Máje
Dispozice	15 x 8 m
Účel	sportovní hry
Dostupnost pro veřejnost	NE
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

ZŠ Náchod – Pihov

Sportoviště	tělocvična 1
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Příkopy
Dispozice	26 x 10 m
Účel	sportovní hry
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Sportoviště	tělocvična 2
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Příkopy
Dispozice	18 x 10 m
Účel	sportovní hry
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	výborný

Sportoviště	taneční sál + posilovna
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Příkopy
Dispozice	10 x 7 m + 7 x 7 m
Účel	gymnastika, tanec, posilování, fitness
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	mobiliář posilovny - opravy, výměna strojů
Stav	dobrý

ZŠ Náchod, Komenského

Sportoviště	tělocvična
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Komenského
Dispozice	34 x 12 m
Účel	sportovní hry
Dostupnost pro veřejnost	ANO
Opravy/další rozvoj/připomínky	
Stav	velmi dobrý

ZŠ Náchod, Pavlišovská

Sportoviště	hřiště na zahradě školy
Vlastník	Město Náchod
Lokalita	Pavlišovská
Dispozice	
Účel	sportovní hry
Dostupnost pro veřejnost	NE
Opravy/další rozvoj/připomínky	vhodná výměna prašného povrchu
Stav	vyhovující

Sportovní zařízení spolků

Další část sportovních zařízení je v soukromém majetku spolků. Jedná se zejména o následující sportoviště:

- Areál fotbalového stadionu v Bělovsi
- Tenisový areál v Bělovsi
- Hala „Plechárna“
- Kuželna SKK Náchod
- Sportovní hala a areál SK Náchod
- Sokolovna v Bělovsi
- Sokolovna ve Starém Městě
- Sokolovna TJ Sokol Náchod
- Sportovní areál SK Náchod
- Sportovní zařízení TJ START Náchod
- Sportoviště SK STAR Babí

Sportovní infrastruktura města – shrnutí

Z analýzy sportovní vybavenosti lze formulovat následující závěry:

- většina volně přístupných sportovních zařízení v majetku města je ve výborném nebo vyhovujícím stavu
- školní sportovní zařízení jsou většinou ve výborném stavu
- dvě ZŠ nedisponují vlastní tělocvičnou (ZŠ 1. Máje a ZŠ Pavlišovská)
- krytý plavecký bazén, koupaliště a zimní stadion vyžadují významné investice
- některé části koupaliště jsou v nevyhovujícím stavu
- výrazná část provozně náročných zařízení je v majetku spolků
- město nedisponuje vlastní sportovní halou s rozměry pro házenou a florbal
- současná vlastnická struktura a sportovní trendy mohou výrazně zvyšovat provozní výdaje spolků, které disponují vlastním zařízením
- v kontextu dalších měst v ČR disponuje Náchod vysokým počtem km cyklostezek ve svém katastru
- Náchod postrádá volnočasovou zónu pro různé věkové skupiny, včetně přístupu pro zdravotně znevýhodněné osoby

NÁVRHOVÁ A IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

SWOT Analýza

Silné stránky

- relativně vysoký podíl dětí do 14 let sportuje v Náchodě pravidelně
- vysoký podíl (75 %) náchodské mládeže je členem nějakého sportovního klubu
- široký výběr různých sportovních odvětví na relativně vysoké úrovni
- sportovní tradice města
- vysoká sportovní úroveň a popularita míčových sportů
- Náchod jako vyhledávané sportovní centrum kraje
- sportovních zařízení nadregionálního významu
- většina volně přístupných sportovních zařízení je ve výborném nebo vyhovujícím stavu
- školní sportovní zařízení jsou většinou ve výborném stavu
- přítomnost menších a specifických sportů s vysokou sportovní úrovní
- celkový objem finančních prostředků na podporu sportu překračuje 10% hranici celkových výdajů
- město soustavně investuje do stávajících i nové sportovní infrastruktury
- město Náchod finančně podporuje také sportovní infrastrukturu ve vlastnictví spolků
- objem dotací se blíží k 3 % běžných výdajů rozpočtu
- dobrý stav volně přístupných sportovišť v majetku města
- vzhledem k vybavenosti města lze pozitivně hodnotit relativně nízké provozní výdaje
- organizační uspořádání provozu sportovních zařízení v majetku se jeví jako ekonomicky efektivní
- občané jsou relativně spokojeni s vybaveností města
- v kontextu dalších měst v ČR disponuje Náchod vysokým počtem km cyklostezek ve svém katastru
- v kontextu dalších měst projevila relativně nízký podíl obyvatel Náchoda vysokou míru nespokojenosti se současným stavem

Slabé stránky

- pravidelně nebo s určitou pravidelností sportuje jen 32 % dospělých obyvatel ČR
- 41 % dospělých obyvatel nesportuje vůbec a 27 % sportuje jen málokdy
- nejčastějšími bariérami účasti u mužů je stav či absence zařízení nebo nízká informovanost
- ženy uvádějí nedostatek času, nízkou informovanost a skutečnost, že nemají s kým sportovat
- čeští obyvatelé jsou relativně nespokojeni s podmínkami pro sportovní aktivity a s poskytovateli sportovních zařízení
- dvě ZŠ nedisponují vlastní tělocvičnou (ZŠ 1. Máje a ZŠ Pavlišovská)
- výrazná část dívek po 15. roku se již nevěnuje sportu pravidelně
- vysoké investiční výdaje do plaveckého bazénu a zimního stadionu
- některé části koupaliště jsou v nevyhovujícím stavu
- město nedisponuje vlastní sportovní halou s rozměry pro házenou a florbal
- absence multifunkční sportovní haly
- děti a mládež jsou nespokojeni se stavem sportovní haly a skateparku, vybavením plaveckého bazénu, přístupem na stadion Hamra

Příležitosti

- pravidelně organizovaně sportuje polovina českých dětí
- třetina českých dětí sportuje pravidelně, ale nejsou organizovány v oddíle nebo kroužku
- dospělí muži nejčastěji běhají, jezdí na kole, hrají fotbal, florbal, plavou nebo navštěvují fitness nebo posilovnu
- většina sportujících dívek z Náchoda starších 15 let již není členkou sportovního klubu
- z hlediska nových sportů preferuje náchodská mládež individuální aktivity
- Náchod postrádá volnočasovou zónu pro různé věkové skupiny, včetně přístupu pro zdravotně znevýhodněné osoby
- vysokou popularitu mají mezi náchodskou mládeží sporty realizované mimo sportovní zařízení (běh, cyklistika, in-line, workout)
- děti a mládež by nejraději uvítaly novou sportovní halu, nový skatepark, více hřišť na malou kopanou nebo více workoutových prvků
- zejména dospělé ženy (55 %) sportují mimo sportovní klub
- ženy nejčastěji běhají, plavou, navštěvují fitness, věnují se cyklistice a inline bruslení
- dospělí obyvatelé nejčastěji sportují v přírodě
- vysoké popularity dosahuje u dospělých obyvatel Náchoda běh, workout a plavání
- sportovní akce nadregionálního významu s mnohaletou tradicí
- sportovní osobnosti
- sport jako nástroj primární prevence
- rozvoj cyklotras, cyklostezek a doplňkových služeb
- vzdělávání dobrovolníků, pořádání sportovních seminářů
- pořádání sportovních soustředění
- rozvoj cyklostezek v kontextu obnovení lázeňského statusu města
- důraz na podporu sportovních akcí či programů se zapojením nesportujících obyvatel
- poptávkově orientovaný přístup k poskytování sportovních zařízení

Ohrožení

- s rostoucím věkem klesá pohybová aktivity dětí
- pětina českých dětí vykazuje nulovou pohybovou aktivitu
- především u dívek od 15. roku dochází k výraznému odklonu účasti ve sportu
- nejvýraznější rozdíly ve sportovní účasti mezi kategoriemi obyvatel EU a ČR jsou u mužů, nejmladších a nestarších kategorií žen
- vyšší věk a klesající počet dobrovolníků ve spolcích
- bezpečnost pěších a cyklistů
- zhoršující se stav zařízení ve vlastnictví spolků a související vyšší náklady na opravy a provoz
- krytý plavecký bazén, koupaliště a zimní stadion vyžadují významné investice
- současná vlastnická struktura a sportovní trendy mohou výrazně zvyšovat provozní výdaje spolků, které disponují vlastním zařízením

Vize rozvoje sportu v Náchodě

Cílem následujícího textu je nastínit vizi rozvoje sportu v Náchodě, která bude dále realizována prostřednictvím hlavních pilířů, v jejichž rámci budou definovány priority a opatření. Právě ta budou následně hlavními prostředky realizace *Plánu rozvoje sportu v Náchodě*.

Formulovaná vize níže slouží zároveň k pochopení opodstatnění jednotlivých priorit (*viz dále*), jejich zasazení do širšího kontextu rozvoje sportu v Náchodě a vzájemné provázanosti. Vize rozvoje sportu rovněž naznačuje přesah sportu do dalších oblastí rozvoje města, reaguje na současné trendy i reálné problémy, se kterými se potýká sportovní hnutí na lokální i celospolečenské úrovni.

Jaké by mohlo být město Náchod v roce 2025?

Město Náchod jako kultivované město s kultivovaným sportovním prostředím a podmínkami pro aktivní trávení volného času různých skupin obyvatel i návštěvníků města

Vize rozvoje sportu navazuje na historickou tradici, předchází vývoj podpory sportu a na silnou pozici, kterou sport v Náchodě dlouhodobě zaujímá. Za tímto účelem bude dobudováno chybějící zázemí a doprovodná infrastruktura sportovních zařízení. Město Náchod dále rozhodne o realizaci nové víceúčelové sportovní haly nebo celkové rekonstrukci objektu Na Hamrech 2001 („Plechárna“, parcelní číslo 3354/3), který je v současné době v soukromém majetku.

Sportovní infrastruktura města bude vhodně doplněna tak, aby odpovídala současným trendům sportovní účasti i potřebám neorganizovaných obyvatel Náchoda, čímž bude maximalizováno její využití ze strany veřejnosti. Důraz bude tudíž kladen na vytvoření vhodných podmínek pro aktivní trávení volného času s prostorově i časově dobrou dostupností centra města, včetně možnosti přístupu osob s mezenou možností pohybu či specifickými potřebami. Město Náchod právě takovou zónu postrádá.

Za tímto účelem (a v návaznosti na projekt *Kladská stezka*) bude podél pravého břehu řeky Metuje realizována cyklostezka, která zajistí nejen bezpečnou dopravu mezi místními částmi Staré Město nad Metují a Bělovsi. Cyklostezka bude realizována také v souvislosti s předpokládaným rozvojem lázeňství v Bělovsi. Zároveň bude tímto zajištěna bezpečná doprava pro děti a rodiče mezi sportovními zařízeními, která se nacházejí v bezprostřední blízkosti předpokládané trasy (zimní stadion, stadion Hamra, tělocvična průmyslové školy, sportovní areál v Bělovsi, dopravní hřiště v Bělovsi).

Dojde tak k propojení nejvýznamnějších sportovních zařízení, což se promítne ve vyšší atraktivitě a návštěvnosti. Předpokládaná stezka bude zároveň v bezprostřední blízkosti třech základních škol (ZŠ Náchod, Drtinovo náměstí, ZŠ T. G. Masaryka Náchod a ZŠ Náchod, 1. Máje). Předpokladem využití lokality různými skupinami obyvatel je vhodné doplnění stezky o odpočinková místa, sportovní a herní prvky a vybavení. Právě taková infrastruktura v blízkosti centra Náchoda v současnosti chybí, město tím bude realizovat i další cíle zakotvené ve Strategickém plánu rozvoje města.

Město Náchod se dále zaměří na společensky efektivnější provoz vlastních sportovních zařízení, budou vymezeny efektivnější formy informovanosti obyvatel, provozovatelé sportovišť v majetku města budou reagovat na jejich požadavky, zejména s ohledem na častá omezení v otevírací době. Dojde také k užší komunikaci mezi provozovateli sportovišť v majetku města a představiteli zařízení v majetku spolků.

Dalším pilířem rozvoje sportu v Náchodě bude podpora lidských zdrojů, personálního zabezpečení a užší spolupráce mezi sportovními spolky, pracovníky městského úřadu a provozovateli sportovních zařízení. Město se bude blíže definovanými způsoby podílet na vzdělávání trenérů, podpoře dobrovolníků a celkové propagaci dobrovolnické činnosti (významná část trenérů je v důchodovém věku).

Město Náchod dále naváže na již fungující systém finanční podpory sportovních spolků z rozpočtu města prostřednictvím programu na podporu sportu a Kulturní a sportovní nadace města Náchoda. Město Náchod bude v rámci finanční podpory motivovat sportovní spolky k rozvoji vlastní činnosti směrem k veřejnosti, pořádání sportovních akcí a programů pro veřejnost.

Z hlediska činnosti pracovníků MÚ Náchod a provozovatele sportovních zařízení se město více zaměří na proces managementu a plánování tak, aby byl efektivně využit potenciál sportovních zařízení a relativně vysokého počtu sportovních akcí, které se konají v průběhu roku.

Plán rozvoje sportu v Náchodě

Na výše definovanou vizi rozvoje sportu navazují následující priority a opatření, která vzešla z dílčích analýz či konkrétních námětů aktérů sportovního hnutí v Náchodě. V této části tak uvádíme přehled definovaných priorit a opatření v rámci čtyř pilířů. Jednotlivá opatření jsou dále rozpracována v projektových listech v navazující části.

1. pilíř PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ, LIDSKÉ ZDROJE, KOMUNIKACE A SPOLUPRÁCE

Priorita 1 Podpora dobrovolnictví ve sportu

- Opatření 1.1 Nefinanční oceňování dobrovolných pracovníků spolků
- Opatření 1.2 Kampaň na podporu a propagaci dobrovolníků

Priorita 2 Sport ve školách

- Opatření 2.1 Úzká spolupráce mezi sportovními spolky a učiteli TV
- Opatření 2.2 Pravidelné setkávání učitelů TV

Priorita 3 Spolupráce uvnitř sportovního hnutí

- Opatření 3.2 Spolupráce mezi sportovními spolky
- Opatření 3.3 Rozvoj spolupráce mezi Děčkem a sportovními spolky

Priorita 4 Spolupráce s dalšími subjekty

- Opatření 4.1 Spolupráce s podnikatelským sektorem
- Opatření 4.2 Přeshraniční spolupráce

2. pilíř PODPORA ORGANIZOVANÉHO SPORTU

Priorita 5 Podpora spolků

- Opatření 5.1 Podpora činnosti spolků
- Opatření 5.2 Podpora sportovní infrastruktury spolků
- Opatření 5.3 Podpora tradičních sportovních spolků s vysokou členskou základnou mládeže
- Opatření 5.4 Podpora reprezentace města
- Opatření 5.5 Atletika v Náchodě

Priorita 6 Podpora sportovních akcí

- Opatření 6.1 Podpora a propagace pravidelných sportovních akcí nadregionálního významu
- Opatření 6.2 Podpora sportovních akcí s účastí veřejnosti
- Opatření 6.3 Podpora sportovních akcí menšího rozsahu v místních částech
- Opatření 6.4 Sportovní program na principu amatérské sportovní ligy

3. pilíř SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA, EFEKTIVNÍ POSKYTOVÁNÍ ZAŘÍZENÍ A SLUŽEB

Priorita 7 Rekonstrukce a opravy sportovních zařízení v majetku města

- Opatření 7.1 Rekonstrukce plaveckého bazénu
- Opatření 7.2 Rekonstrukce chlazení a rozvoj zimního stadionu
- Opatření 7.3 Opravy a rekonstrukce sportovní zařízení základních škol
- Opatření 7.4 Rekonstrukce zázemí dopravního hřiště v Bělovsi
- Opatření 7.5 Rekonstrukce dětské části Jiráskova koupaliště

Priorita 8 Rozvoj zázemí a doprovodné infrastruktury sportovních zařízení

- Opatření 8.1 Rozvoj zázemí stadionu Hamra
- Opatření 8.2 Rozvoj parkovacích kapacit sportovních zařízení

Priorita 9 Poptávkově orientované poskytování sportovních zařízení

- Opatření 9.1 Rezervační systém sportovních zařízení
- Opatření 9.2 Využití sportovních akcí ke zvýšení návštěvnosti sportovišť

4. pilíř NEFORMÁLNÍ SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA

Priorita 10 Rozvoj sportovní a volnočasové zóny kolem Metuje (Vize rozvoje sportu)

- Opatření 10.1 Vypsání veřejné architektonické soutěže
- Opatření 10.2 Realizace zóny

Priorita 11 Realizace Kladské stezky

Projektové listy – přehled opatření

Pilíř Priorita Opatření	Typ opatření	Priorita	Návaznost na další priority	Cílová skupina	Ukazatel hodnocení	Cílová hodnota	Časová náročnost	Termín plnění	Zodpovědnost	Odhadovaná fin. náročnost (tis. Kč, včetně DPH)
1. Pilíř PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ, LIDSKÉ ZDROJE, KOMUNIKACE A SPOLUPRÁCE										
Priorita 1 Podpora dobrovolnictví ve sportu										
Opatření 1.1 Nefinanční oceňování dobrovolných pracovníků spolků										
Opatření 1.2 Kampaň na podporu a propagaci dobrovolníků										
Priorita 2 Sport ve školách										
Opatření 2.1 Úzká spolupráce mezi sportovními spolky a učiteli TV										
Opatření 2.2 Pravidelné setkávání učitelů TV										
Priorita 3 Spolupráce uvnitř sportovního hnutí										
Opatření 3.2 Spolupráce mezi sportovními spolky										
Opatření 3.3 Rozvoj spolupráce mezi Děčkem a sportovními spolky										
Priorita 4 Spolupráce s dalšími subjekty										
Opatření 4.1 Spolupráce s podnikatelským sektorem										
Opatření 4.2 Přeshraniční spolupráce										

Pilíř Priorita Opatření	Typ opatření	Priorita	Návaznost na další priority	Cílová skupina	Ukazatel hodnocení	Cílová hodnota	Časová náročnost	Termín plnění	Zodpovědnost	Odhadovaná fin. náročnost (tis. Kč, včetně DPH)
2. Pilíř PODPORA ORGNIZOVANÉHO SPORTU										
Priorita 5 Podpora spolků										
Opatření 5.1 Podpora činnosti spolků										
Opatření 5.2 Podpora sportovní infrastruktury spolků										
Opatření 5.3 Podpora tradičních sportovních spolků s vysokou členskou základnou mládeže										
Opatření 5.4 Podpora reprezentace města										
Opatření 5.5 Atletika v Náchodě										
Priorita 6 Podpora sportovních akcí										
Opatření 6.1 Podpora a propagace pravidelných sportovních akcí nadregionálního významu										
Opatření 6.2 Podpora sportovních akcí s účastí veřejnosti										
Opatření 6.3 Podpora sportovních akcí menšího rozsahu v místních částech										
Opatření 6.4 Sportovní program na principu amatérské sportovní ligy										

Pilíř Priorita Opatření	Typ opatření	Priorita	Návaznost na další priority	Cílová skupina	Ukazatel hodnocení	Cílová hodnota	Časová náročnost	Termín plnění	Zodpovědnost	Odhadovaná fin. náročnost (tis. Kč, včetně DPH)
3. Pilíř SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA. EFEKTIVNÍ POSKYTOVÁNÍ ZAŘÍZENÍ A SLUŽEB										
Priorita 7 Rekonstrukce a opravy sportovních zařízení v majetku města										
Opatření 7.1	Rekonstrukce plaveckého bazénu									
Opatření 7.2	Rekonstrukce chlazení a rozvoj zimního stadionu									
Opatření 7.3	Opravy a rekonstrukce sportovní zařízení základních škol									
Opatření 7.4	Rekonstrukce zázemí dopravního hřiště v Bělovsi									
Opatření 7.5	Rekonstrukce dětské části Jiráskova koupaliště									
Priorita 8 Rozvoj zázemí a doprovodné infrastruktury sportovních zařízení										
Opatření 8.1	Rozvoj zázemí stadionu Hamra									
Opatření 8.2	Rozvoj parkovacích kapacit sportovních zařízení									
Priorita 9 Poptávkově orientované poskytování sportovních zařízení										
Opatření 9.1	Rezervační systém sportovních zařízení									
Opatření 9.2	Využití sportovních akcí ke zvýšení návštěvnosti sportovišť									

Pilíř Priorita Opatření	Typ opatření	Priorita	Návaznost na další priority	Cílová skupina	Ukazatel hodnocení	Cílová hodnota	Časová náročnost	Termín plnění	Zodpovědnost	Odhadovaná fin. náročnost (tis. Kč, včetně DPH)
4. Pilíř NEFORMÁLNÍ SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA										
Priorita 10 Rozvoj sportovní a volnočasové zóny kolem Metuje (Vize rozvoje sportu)										
Opatření 10.1 Vypsání veřejné architektonické soutěže										
Opatření 10.2 Realizace zóny										
Priorita 11 Realizace Kladské stezky										

Implementace plánu

V této části je nastíněn způsob, jak by měl být Plán rozvoje sportu města pro město Náchod přenesen do praxe. Předpokladem k tomu, aby byly postupně plněny definované priority a opatření je pravidelná formulace a evaluace ročních *akčních plánů*.

Akční plán je základním nástrojem implementace, prostřednictvím akčního plánu by mělo dojít k postupnému naplnění opatření, priorit a formulované vize. Akční plán bude vycházet zejména z výše uvedených projekčních listů a pro každý následující rok co nejpodrobněji upřesní formulovaná opatření, včetně časového rámce jejich plnění.

Předpokladem uskutečnění akčního plánu je jeho ukotvení ke schvalovanému rozpočtu města pro následující rok, čímž by mělo být zajištěno jak finanční krytí konkrétních opatření, tak podpora ze strany politické reprezentace. Tvorbu a schválení akčního plánu pro následující rok je vhodné uskutečnit nejpozději do měsíce října (pro akční plán následujícího roku), před přípravou a schvalováním samotného rozpočtu města.

Na tvorbě akčního plánu pro příslušný rok by se měli podílet hlavní aktéři rozvoje sportu, zejména zástupci vedení města, pracovníci MÚN, členové tělovýchovné komise či představitelé nejvýznamnějších sportovních zařízení. Předpokladem úspěšné a efektivní implementace je nastavení systému, jenž vymezí jednotlivé role, povinnosti a koordinaci mezi zúčastněnými aktéry.

V průběhu tvorby akčního plánu by mělo v dostatečném předstihu proběhnout setkání zodpovědných pracovníků, případně projednání návrhu se zainteresovanými aktéry. Akční plán by měl být poté, nejpozději do konce přecházejícího kalendářního roku schválen zastupitelstvem města.